

Официален вестник

на Европейския съюз

C 192

Издание
на български език

Информация и известия

Година 54
1 юли 2011 г.

Известие №	Съдържание	Страница
	I Резолюции, препоръки и становища	
	РЕЗОЛЮЦИИ	
	Комитет на регионите	
	90-а пленарна сесия от 11 и 12 май 2011 г.	
2011/C 192/01	Резолюция на Комитета на регионите относно „Управление на въздействието и на последиците от революциите в Средиземноморието“	1
	СТАНОВИЩА	
	Комитет на регионите	
	90-а пленарна сесия от 11 и 12 май 2011 г.	
2011/C 192/02	Становище на Комитета на регионите относно „Модернизирането на политиката на ЕС в областта на обществените поръчки към по-ефективен европейски пазар на обществените поръчки“	4
2011/C 192/03	Становище на Комитета на регионите относно „Политиката на ЕС за развитие в подкрепа на приобщаващия растеж и устойчивото развитие — повишаване на въздействието на политиката на ЕС за развитие“	10

BG

Цена:
3 EUR

(Продължава на вътрешната корица)

<u>Известие №</u>	Съдържание (<i>продължение</i>)	Страница
2011/С 192/04	Становище на Комитета на регионите относно „Към укрепване на реакцията на ЕС при бедствия“	15
2011/С 192/05	Становище на Комитета на регионите относно „Общата селскостопанска политика през 2020 г.: Подготовка за бъдещите предизвикателства в областта на хранителното снабдяване, природните ресурси и териториалния баланс“	20

III *Подготвителни актове*

Комитет на регионите

90-а пленарна сесия от 11 и 12 май 2011 г.

2011/С 192/06	Становище на Комитета на регионите относно „Към амбициозна европейска политика за качествени схеми за селскостопанско производство“	28
2011/С 192/07	Становище на Комитета на регионите относно „Пакет за млякото“	36

I

(Резолюции, препоръки и становища)

РЕЗОЛЮЦИИ

КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

90-А ПЛЕНАРНА СЕСИЯ ОТ 11 И 12 МАЙ 2011 Г.

Резолюция на Комитета на регионите относно „Управление на въздействието и на последиците от революциите в Средиземноморието“

(2011/C 192/01)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

Назрява хуманитарна криза

1. наблюдава с тревога промените и несигурността в Южното Средиземноморие и напълно подкрепя процеса на социални, икономически и политически реформи, който следва да доведе до истинска демократизация, нова стабилност във всички въпросни страни и реални възможности за мъжете и жените от региона да постигнат мир и благоденствие; изразява съжаление и остро осъжда всяка форма на насилие и нарушаване на човешките права в някои страни от региона и призовава настоятелно Европейския съюз да поеме своята отговорност за предоставянето на подкрепа за мирните промени и демократичния преход;

2. изразява загриженост във връзка с преселването на бежанци в резултат на събитията в Северна Африка, което пряко засяга онези държави-членки и техните местни общности, които са по-близо до региона; подчертава следователно необходимостта от незабавна проява на конкретните форми на солидарност и необходимата подкрепа, обещани от Европейския съюз и държавите-членки в Декларацията на Европейския съвет от 11 март 2011 г. и в Заключенията на Европейския съвет от 24 и 25 март 2011 г.;

3. припомня декларацията на председателството на КР от 4 март 2011 г.⁽¹⁾, чрез която се предлага подкрепа за стремежите на народите в целия регион и се изразява солидарността

на Комитета с призивите им за ефективна демокрация, политически плурализъм, основни свободи и зачитане на правата на човека;

4. отбелязва също така, че значителен брой хора се преселват в ЕС по икономически, политически или социални причини и признава, че някои от тях са разселени в резултат на извънредната ситуация в региона и че могат да имат законни основания да поискат убежище или международна закрила; припомня, че правото на убежище е гарантирано, *inter alia*, от Хартата на основните права и съответства на задълженията на ЕС и на държавите-членки, произтичащи от международното право;

5. признава, че политическата и социалната нестабилност в Южното Средиземноморие, съчетани с репресии и икономически трудности в редица сектори, както и продължаващото влошаване на околната среда, са основните причини за миграцията на населението във и от региона и че е твърде вероятно тя да продължи, тъй като все повече хора бягат от политическите размирици и бедността;

Незабавен отговор на кризата

6. подчертава необходимостта от незабавен и спешен отговор на влошаващата се хуманитарна ситуация, при зачитане на основните права и отчитане на индивидуалното положение на засегнатите лица; счита, че този отговор изисква координиран подход от страна на ЕС, държавите-членки и органите на поднационално равнище и отново заявява, че опитът на градовете и регионите в ЕС в реагирането при извънредни ситуации и в използването на гражданската защита е на разположение на европейските институции, агенции и държави-членки; въпросният подход трябва да включва и организираното гражданско общество, така че да се оползотворят и преките лични контакти в засегнатите страни;

⁽¹⁾ CdR 113/2011

7. призовава за истинска и реална солидарност към държавите-членки и общностите, най-пряко засегнати от миграционните потоци, на базата на справедливо разпределение на оперативните и финансовите отговорности, залегнали в Договорите, по смисъла на член 80 от ДФЕС; настойчиво призовава ЕС и държавите-членки да продължават да адаптират тези мерки според развоя на ситуацията, като се отчитат нуждите на мигрантите или на разселените групи от населението и общностите, които им оказват помощ;

8. призовава всички местни и регионални власти в ЕС да подкрепят план за действие със споделяне на тежестта с цел презаселване на бежанците от региона и създаване на фонд за солидарност за справяне с причинения от кризата хуманитарен натиск, и следователно да настояват пред държавите-членки да задействат механизма, предвиден в Директива 2001/55/ЕО на Съвета относно минималните стандарти за предоставяне на временна закрила в случай на масово навлизане на разселени лица и за мерките за поддържане на баланса между държавите-членки в полагането на усилия за прием на такива лица и понасяне на последиците от този прием, въз основа на принципа на солидарност между държавите-членки, и да покажат, че Европейският съюз действително се ангажира с принципа на солидарността и споделяната отговорност;

9. в очакване на предоставянето на специално предназначени за тази цел средства призовава да се използват вече съществуващите финансови инструменти за бързо мобилизиране на ресурси в засегнатите региони, с цел да се посрещнат извънредните ситуации, породени от миграционния наплив;

10. препоръчва да бъдат въведени компенсационни мерки за подкрепа на най-силно засегнатите от извънредната ситуация региони, с цел да се компенсират огромните загуби и отрицателните последици върху местните икономики, особено в ключови сектори като туризма и рибарството;

11. във връзка с това предлага Директива 2001/55/ЕО на Съвета да бъде преразгледана, за да се определи по-ясно какво означава „масово навлизане“ на мигранти, евентуално във връзка с населението на приемащите страни;

12. подчертава, че всички мерки, предприети от държавите-членки, трябва да съответстват на законодателството на ЕС, при спазване на достиженията на правото от Шенген, което гарантира свободно движение на гражданите в ЕС и следователно е основно постижение на европейската интеграция, както и опазване на основните права на човека, посочени в инструментите на международното право и Договорите на ЕС, по-специално Хартата на основните права;

13. приветства предложенията на Европейската комисия по отношение на съхраняването на общностния характер на Шенгенската система, за да се гарантира, че нейните наложителни реакции на външни събития се основават на прозрачни общоевропейски правила и не ограничават по неоснователен начин съществуващото трансгранично сътрудничество;

Дългосрочен отговор

14. повече от всякога е наясно с належащата необходимост от разработване на всеобхватни общи политики за имиграцията и убежището, основани на солидарността и на справедливото разпределение на отговорностите; подчертава, че местните и регионалните власти следва приоритетно да бъдат включени в политиките за законна миграция и интеграция на мигрантите;

15. настоява да се мобилизират всички усилия за борба с незаконната миграция и нейните странични ефекти, по-специално с трафика на хора; подкрепя сключването на споразумения за реадмисия между ЕС и страните от региона; призовава за преразглеждане на мандата и ролята на FRONTEX (Европейска агенция за управление на оперативното сътрудничество по външните граници на държавите-членки на Европейския съюз), включително за засилване на нейните финансови, технически и човешки ресурси с цел патрулиране по границите на ЕС, включително по бреговете на Средиземно море;

16. присъединява се към призива за преразглеждане на действащото законодателство в областта на убежището, по-специално на механизма за определяне коя държава-членка е компетентна да разглежда исканията за убежище, и призовава институциите на ЕС и държавите-членки да продължават да работят за пълното изграждане на Общоевропейската система за убежище; очаква Европейската служба за подкрепа в областта на убежището (EASO) да окаже ценна помощ на най-уязвимите държави-членки за справяне с миграцията;

17. убеден е, че демокрация, основаваща се на свободни и честни избори и на правовата държава, както и ефективна и демократична местна и регионална администрация, са предпоставки за стабилността и за политическото и икономическото развитие на засегнатите страни, и играят ключова роля, като позволяват на гражданите да използват своите умения в собствения си страна;

18. подчертава конкретната полза от програмите за изграждане на капацитет в контекста на разширяването и на европейските политики за съседство и – вземайки за конкретен пример пилотната програма „Механизъм за местно администриране“⁽²⁾ – предлага да бъдат разработени равностойни инициативи за страните от Южното Средиземноморие, за да се подкрепят усилията им за изграждане на капацитет на местно и регионално равнище;

19. отбелязва връзката между миграцията и политиките за развитие и вижда необходимост от разработването на политики в подкрепа на създаването на икономически и социални условия в региона, които да гарантират устойчиво бъдеще за местното население и по този начин да намалят причините за неговата миграция; по-специално счита, че е от съществено значение да се намали бедността и да се създадат работни места за по-младото поколение, и затова призовава за пълно използване на съществуващите ресурси и опит на ЕС с цел подпомагане на образованието и професионалното обучение в тези страни;

⁽²⁾ КР вече работи в тясно сътрудничество с Европейската комисия в подкрепа на тази пилотна програма, която понастоящем е ограничена до страните кандидатки и потенциалните страни кандидатки.

20. подчертава колко е важно да се увеличи търговията с тези страни и инвестициите в тях, и да се предоставят механизми за микрокредитиране за създаване на малки предприятия, като начин да се даде възможност на тези страни да постигнат икономически растеж и да намалят бедността; увеличаването на търговията със Северна Африка би било от полза и за Европа и би довело до създаване на много работни места за европейците и до икономически растеж за ЕС; затова призовава за съвместни усилия за премахване на оставащите пречки пред търговията;

21. убеден е, че Съюзът за Средиземноморието (СзС) би могъл да играе важна роля при разглеждането на въпроса за миграцията и нейните последици, ако всички засегнати страни вложат в него необходимите политическа воля и ресурси; във връзка с това подчертава приноса, който Евро-средиземноморската асамблея на регионалните и местните власти (ARLEM) може да окаже, като улесни сътрудничеството и обмена на опит и знания между местните и регионалните власти; предлага ARLEM да обмисли внимателно положението и да включи сред приоритетите си намирането на подходящи отговори на развиващите се събития, както и да предприеме необходимите стъпки в рамките на своите правомощия, за да подкрепи активно процеса на демократизация в засегнатите страни;

22. отбелязва, че дипломатическата дейност на равнището на градовете и регионите може да помогне за насърчаване и укрепване на протичащите процеси на демократизация, за включване на широката общественост и за подобряване на отношенията между хората и техните правителства;

23. призовава Европейската комисия да гарантира, че в бъдещите си политически инициативи ⁽³⁾ ще отделя място за разработването на всеобхватни отговори, отчитащи ролята и приноса на местните и регионалните власти, и че ще бъде постигнато допълнително съгласуване между политиките в областта на имиграцията и убежището, външната дейност и развитието, в тясно взаимодействие с местното и регионалното равнище;

24. възлага на председателя на КР да запознае с настоящата резолюция председателя на Европейския съвет, Европейския парламент, Европейската комисия, унгарското председателство на Съвета на ЕС, Европейската служба за външна дейност, Върховния комисариат на ООН за бежанците, Европейския икономически и социален комитет, съвместното председателство и секретариата на СзС, парламентарната асамблея на СзС и ARLEM.

Брюксел, 12 май 2011 г.

Председател
на Комитета на регионите
Mercedes BRESSO

⁽³⁾ Примери за подобни инициативи са Прегледът на европейската политика за съседство, Годишният доклад за миграцията и убежището, Съобщението относно по-голяма солидарност в ЕС, Съобщението относно миграцията и мобилността в полза на развитието, както и Глобалният подход към миграцията.

СТАНОВИЩА

КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

90-А ПЛЕНАРНА СЕСИЯ ОТ 11 И 12 МАЙ 2011 Г.

Становище на Комитета на регионите относно „Модернизирането на политиката на ЕС в областта на обществените поръчки към по-ефективен европейски пазар на обществените поръчки“

(2011/С 192/02)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- Комитетът изразява задоволство, че Комисията счита МСП за гръбнака на икономиката на ЕС и е на мнение, че лесният достъп на МСП до процедурите за възлагане на обществени поръчки е от решаващо значение за запазването на заетостта. Ето защо е важно, доколкото е възможно, да се премахнат праговете за представяне на оферти, налагани на МСП.
- Комитетът препоръчва на Комисията да насърчи използването от оферентите на равнище държави-членки на „паспорт за обществени поръчки“ (за предпочитане под формата на електронна система за регистрация) и да хармонизира съдържанието му и условията за ползване. Паспортът доказва, че операторът притежава декларациите и придружаващи документи, които възлагащите органи често изискват в рамките на процедурите за възлагане на обществени поръчки. С получаването на паспорта на оператора вече не се налага да трябва постоянно да представя едни и същи декларации и действителни придружаващи документи. Това спестява много време и ресурси, когато икономическите оператори участват често в процедури по възлагане на обществени поръчки.
- Комитетът придава голямо значение на възможността за изпълнение на целите в областта на иновациите, социалното включване, устойчивостта и околната среда посредством обществените поръчки. Конкретизирането на тези цели се възпира от критерия за връзката между задълженията и очакванията, възлагани на оферентите, и предмета на договора. Ето защо връзката с предмета на договора не трябва да се поставя като условие. Тогава възлагащите органи ще могат сами да определят дали да пренебрегнат връзката с предмета на договора по отношение на тези аспекти и какви критерии да приложат, тъй като обстоятелствата в отделните държави-членки силно се различават. Комитетът препоръчва това да бъде взето предвид в новата директива.

Докладчик	г-н Henk KOOL (NL/ПЕС), член на Общинския съвет на гр. Хага
Отправен документ	Зелена книга относно модернизирането на политиката на ЕС в областта на обществените поръчки – Към по-ефективен европейски пазар на обществените поръчки
	COM(2011) 15 окончателен

I. БЕЛЕЖКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

1. Комитетът на регионите приветства факта, че Европейската комисия публикува „Зелена книга относно модернизирането на политиката на ЕС в областта на обществените поръчки – Към по-ефективен европейски пазар на обществените поръчки“. В нея Комисията обръща внимание на позицията на местните и регионалните власти и на други възлагащи органи по отношение на намаляването на разходите, модернизирането, изсяняването и опростяването на директивите относно обществените поръчки.

2. Комитетът счита, от една страна, че Директива 2004/18/ЕО, наричана по-долу „директивата“, е твърде подробна в определени аспекти, и препоръчва Комисията да я опрости в рамките на възможното.

3. От друга страна, Комитетът препоръчва да се изяснят онези точки в директивата, които се нуждаят от това. Съдът на Европейския съюз внесе уточнения по отношение на някои съществени елементи в директивата. Комитетът счита, че би било много желателно най-важните правни разпоредби от съдебната практика да се кодифицират, без да се правят по-строги, и настоява при Б-услугите, при субсидиите, при сделките с недвижима собственост, при договорите за поръчки между възлагащи органи и при поръчките под определен праг да не важи задължението за възлагане на обществена поръчка или за прозрачност, ако не е налице трансграничен интерес.

4. Комитетът счита, че е важно да се стимулира професионализъм както на възлагащите органи, така и на пазарните участници, за да се гарантира оптимално функциониране на единния пазар. Той приканва Комисията да изгради или да възложи изграждането на национални центрове на знанието и на координиращи европейски центрове на знанието. Тези центрове следва да се създават в съответствие със съществуващите вече национални рамки. Такива центрове биха могли също да подпомагат възлагащите органи при прилагането на целите, свързани с иновациите, отчитането на социалните съображения при възлагането на обществени поръчки, устойчивостта и околната среда. Използването им не следва да е задължително. Местните власти трябва да имат свобода за вземане на решения в тази област.

II. ПРЕПОРЪКИ

Малки и средни предприятия (МСП)

5. Комитетът изразява задоволство, че Комисията счита МСП за гръбнака на икономиката на ЕС и е на мнение, че лесният достъп на МСП до процедурите за възлагане на обществени поръчки е от решаващо значение за запазването на заетостта.

Ето защо е важно, доколкото е възможно, да се премахнат праговете за представяне на оферти, налагани на МСП.

6. Важно е максимално да се намалят разходите, които предприятията трябва да направят, за да участват в процедура за възлагане на обществена поръчка. Затова Комитетът подкрепя предложението на Комисията, винаги, когато е възможно, като първа стъпка предприятията да представят само собствени декларации, а действителните придружаващи документи да се изискват единствено от избраните кандидати или от участника, чиято оферта е приета.

7. Комитетът препоръчва на Комисията да насърчи използването от оферентите на равнище държави-членки на „паспорт за обществени поръчки“ (за предпочитане под формата на електронна система за регистрация) и да хармонизира съдържанието му и условията за ползване. Паспортът доказва, че операторът притежава декларациите и придружаващи документи, които възлагащите органи често изискват в рамките на процедурите за възлагане на обществени поръчки. С получаването на паспорта на оператора вече не се налага да трябва постоянно да представя едни и същи декларации и действителни придружаващи документи. Това спестява много време и ресурси, когато икономическите оператори участват често в процедури по възлагане на обществени поръчки. Тъй като сертификатите, изискващи се за издаването му, имат ограничен срок на валидност, този паспорт е валиден за определен период, което повишава надеждността му. Тази система вече е въведена на местно равнище в някои райони и досегашният опит е положителен. Предвид естеството на паспорта за обществени поръчки, той не трябва да е свързан с високи разходи.

8. Ненужното обединяване на поръчки между възлагащите органи и обединяването на поръчки от различно естество не са желателни, тъй като по-големите поръчки биха могли да налагат по-тежки критерии. Ето защо Комитетът препоръчва Европейската комисия да повиши осведомеността относно този проблем за МСП и в обяснителния меморандум или в специален политически документ изрично да се наблегне върху значението на регулирането на разделянето на партиди.

9. Нарасналите възможности за използване на процедурата на договаряне са благоприятни за МСП. Тази процедура наистина предлага известна гъвкавост както на възлагащите органи, така и на оферентите. МСП действително се съсредоточават върху познаването на своя продукт или услуга, а не върху процедурата за обществена поръчка. Комитетът призовава Комисията да разреши процедурата на договаряне да се използва като редовна процедура. Това би следвало да бъде уредено по същия начин както в Директива 2004/17/ЕО (директивата относно комуналните услуги), съгласно която възлагащите органи могат да избират формата на тръжна процедура, която смятат за най-подходяща за съответната обществена поръчка. Комитетът препоръчва опростяване на всички успоредни процедури.

10. Настоящата ограничена процедура може да бъде в ущърб на МСП. По време на първия етап на ограничената процедура, т.е. етапа на подбор, могат да бъдат изразени само очакванията и изискванията по отношение на предприятието. Изразените по време на подбора очаквания най-често са свързани с искане за доказан опит на оператора в осъществяването на проекти. В общия случай големите предприятия осъществяват повече проекти от МСП. Поради това големите предприятия са в състояние да представят по-подходящи референции, което увеличава шансовете им да бъдат избрани. Ето защо Комитетът препоръчва да се разреши и оценка на (някои) критерии за възлагане в хода на първия етап на ограничената процедура.

Гъвкавост

11. Комитетът препоръчва повече гъвкавост в рамките на процедурите за възлагане на обществени поръчки.

12. Законодателството в областта на обществените поръчки е сложно, а възможностите за оферентите да попълнят пропуски в офертите си са ограничени. Това зависи по-конкретно от (националната) съдебна практика и от решенията, избрани от възлагащите органи в тръжните документи. Ето защо Комитетът препоръчва в новата директива или в придружаващия я обяснителен меморандум да бъде уточнено какви пропуски могат да бъдат отстранявани от оферентите и какви допълнения или промени се разрешават.

13. Възможно е вследствие на въпросите, поставени от оферентите в рамките на процедура за възлагане на обществена поръчка, да възникне необходимост възлагащият орган да промени или да адаптира поръчката. Понастоящем, в случай на съществена промяна на поръчката, процедурата трябва да бъде преустановена и да се обяви отново покана за подаване на оферти. Поради това Комитетът препоръчва да се създаде прост метод за промяна на поръчките от страна на възлагащите органи, например официална поправка, придружена от кратко удължаване на срока за подаване на офертите.

14. По време на етапа на изпълнение може да се окаже, че възлагащият орган е пропуснал даден аспект и би желал да внесе промяна, без това обаче да се отнася за непредвидим и задължителен елемент. Затова Комитетът счита, че е подходящо да се смекчи съществуващата разпоредба относно добавянето на допълнителни работи. Би могло да се помисли за това на първоначалния изпълнител да се възложат допълнителни работи, съответстващи на определен процент от поръчката, без при това да съществува задължение за изпълнение на условията на член 31 от директивата.

15. Комитетът приканва Комисията в новата директива да приеме много по-гъвкаво определение на рамковите договори. Рамковите договори би следвало да бъдат уредени по същия начин както в директивата относно комуналните услуги. Срокът на действие на договорите, както и разпоредбата, че само в изключителни случаи по един рамков договор са необходими двама доставчици, следва да бъдат заличени като ненужни.

Насърчаване на иновациите, отчетането на социалните съображения, устойчивостта и опазването на околната среда посредством обществените поръчки

16. Комитетът приветства вниманието, което Комисията отделя в Зелената книга на изпълнението на цели като

опазването на околната среда, насърчаването на социалното включване, подобряването на достъпа за хора с увреждания или засилването на иновациите.

17. Комитетът подчертава, че успехът на стратегията „Европа 2020“ зависи в решаваща степен от доброто прилагане от страна на местните и регионалните власти на новите иновационни решения, залегнали като цели във водещите инициативи. Новите иновационни практики не възникват сами. Модернизирането на правилата на ЕС за обществените поръчки трябва да доведе до по-голяма стратегическа свобода на действие на общините и други публични оператори за създаването на нови решения.

18. Комитетът подчертава, че модернизирането на правилата за обществените поръчки трябва да укрепи ролята на публичния сектор за насърчаването на иновациите. Трябва да се създадат условия, които да дават възможност и за осъществяването на големи проекти за развитие, възлизаци на няколко милиона евро, предназначени за разрешаване на сложни социални предизвикателства, и реализирани от консорциуми, поемащи риска. Общините или други публични оператори трябва да могат да създават със собствени средства подобни групировки, като обединяват необходимите умения от предприятия и други организации. Обичайните тръжни процедури са трудни и дори невъзможни. Независимо от правилата за провеждане на търг, когато се създава нещо напълно ново, следва да е възможно да се обединяват посредством преговори различни умения и по-специално да се направи възможно участието на малките предприятия.

19. Комитетът придава голямо значение на възможността за изпълнение на целите в областта на иновациите, социалното включване, устойчивостта и околната среда посредством обществените поръчки. Постигането на тези цели се възпира от критерия за връзката между задълженията и очакванията, възлагани на оферентите, и предмета на договора. Ето защо връзката с предмета на договора не трябва да се поставя като условие. Тогава възлагащите органи ще могат сами да определят дали да пренебрегнат връзката с предмета на договора по отношение на тези аспекти и какви критерии да приложат, тъй като обстоятелствата в отделните държави-членки силно се различават. Комитетът препоръчва това да бъде взето предвид в новата директива.

20. Изразява съгласие с Европейската комисия за това, че публичните власти могат допринесат значително за постигането на стратегическите цели на „Европа 2020“ като използват покупателната си способност за закупуване на стоки и услуги с висока „обществена стойност“, например по отношение на насърчаването на иновациите, опазването на околната среда и борбата с изменението на климата, намаляването на енергопотреблението, повишаването на заетостта, подобряването на условията в здравеопазването и социалните условия, насърчаването на равенството и повишаването на приобщаването на групи в неравносложно положение. Необходимо е да бъде намерен баланс между горепосочените цели, обективността и недискриминацията и стремежа към лоялна конкуренция, осигуряваща справедлив достъп за МСП. В допълнение към това местните и регионалните власти трябва да имат възможност да изискват по-завишени

критерии от минималните правила на ЕС, без това да излага на риск свободната конкуренция. Въпреки това Комитетът призовава Комисията при изготвянето на нови директиви относно обществените поръчки да предостави на възлагащите органи определена свобода на избор. Това би могло да бъде постигнато, от една страна, като публичните власти бъдат задължени при възлагането на обществени поръчки да насърчават някои услуги с „обществена стойност“, а, от друга страна, като им се предостави свободата да избират един или повече варианти от списък с варианти.

21. Комитетът препоръчва на Комисията на равнище ЕС да се насърчи информираността и да се разработят нови способи за насърчаване на равнище ЕС наемането на трайно безработни, на хора с увреждания и на стажанти. Така например, ако желаят, възлагащите органи могат да включат в тръжните документи за обществените поръчки като критерий за възлагане или спецификация, че предприятието, което спечели поръчката, следва да задели определен процент от стойността на поръчката за наемането на лица от тези целеви групи за изпълнението на договора или за друга работа в предприятието. Такива изисквания трябва да останат доброволни на равнище ЕС и местните и регионалните власти трябва да запазят максимална гъвкавост, за да конкретизират различните политически цели, които желаят да постигнат чрез възлагане на обществена поръчка, като едновременно с това се стремят към най-добро съотношение между качество и цена.

22. Комитетът е на мнение, че критерият за избор на икономически най-изгодната оферта е много подходящ инструмент за постигане на целите, свързани с иновациите, отчитането на социалните аспекти, устойчивостта и околната среда. Комитетът отговаря отрицателно на въпроса на Комисията дали критерият за най-ниска цена да се елиминира за определени категории. И при този критерий за възлагане посочените цели могат да играят роля под формата на минимални изисквания. Възлагащите органи трябва да могат да избират в зависимост от съответната поръчка. Освен това те често трябва да се съобразяват с целта за намаляване на разходите, която следва да бъде взимана под внимание при избора на критерий за възлагане.

23. Възлагащите органи невинаги са в състояние да проверят спазването на изискванията по протежение на цялата логистична верига. Трудно е например да се контролира дали даден производствен процес в трета страна включва детски труд. Комитетът приканва Комисията да обърне внимание на този проблем.

Нови процедури

24. Комитетът препоръчва в новата директива да се включат няколко нови процедури: „пазар“ за А-услуги, модел за „избор на гражданите“ и процедура за пазари, характеризиращи се с нестабилни цени.

25. Пазар за А-услуги. В някои държави-членки в момента системата за Б-услугите действа по следния начин: не се възлага общ рамков договор, а всяка поръчка се публикува отделно на

(електронен) „пазар“. Така на този „пазар“ се предлагат многобройни и разнообразни отделни поръчки. Заинтересованите могат да реагират отделно за всяка поръчка. За всяка от тях офертите се подреждат според предлаганата цена. След това се проучват и оценяват качествените аспекти на петимата най-конкурентни оференти. Онзи от тях, който е предложил икономически най-изгодната оферта, печели поръчката. Предимството на такъв „пазар“ е, че системата увеличава шансовете на самонаетите лица, които не разполагат с персонал. Предлага се такава система да бъде изградена и за А-услугите.

26. Модел за избор на гражданите. Моделът „избор на гражданите“ е процедура, която предлага решение за поръчки, при които е важно гражданите да имат свободата да изберат определено предприятие. Такъв е по-специално случаят с обществените поръчки, свързани с услуги, предназначени за хората. Процедурата предвижда всички оференти, които отговарят на качествените изисквания и приемат определената от възлагащите органи (максимална) цена, да получат рамков договор. След това гражданите избират от коя организация желаят да получават тези услуги.

27. Процедура за пазари, характеризиращи се с нестабилност на цените. На някои пазари, например на енергийния пазар, се наблюдава нестабилност на цените. В такива случаи е желателно срокът за обжалване да бъде възможно най-кратък, тъй като офертите се основават на пазарните цени на енергията в деня на подаване на офертата. Предлага се новата директива да предвиди срок за обжалване, адаптиран към този вид пазари.

Промяна на праговете

28. Комитетът приветства факта, че Комисията разглежда въпроса за размера на праговете. Той препоръчва, преди да бъдат определени нови прагове, да се проучи от какъв праг нагоре една обществена поръчка би събудила интерес в чужбина. Това би означавало праговете за доставки и услуги да бъдат на равнища, значително по-високи от използваните понастоящем. Ако е вероятно в чужбина да не бъде проявен никакъв интерес, възлагащите органи могат да си спестят задължението за публикуване на обявление за поръчка в целия ЕС. Комитетът е на мнение, че в преговарянето на Споразумението за обществените поръчки в рамките на СТО трябва да бъде включена необходимостта от значително по-високи прагове.

Принцип на прозрачност

29. Общи бележки: не винаги е лесно да се установи дали е налице трансграничен интерес. В много случаи това налага проучване на пазара, което води до допълнителни разходи за възлагащите органи. Желателно е да се внесе уточнение какво се разбира под „трансграничен“, за да се гарантира по-голяма сигурност за възлагащите органи. По тази причина Комитетът препоръчва на Комисията да състави списък на теми или пазари, в рамките на които роля играе трансграничният елемент. В същия контекст е необходимо да се направи разграничение дали това се отнася за цялата територия на дадена държава-членка или само за пограничните ѝ райони.

30. Комитетът отговаря отрицателно на въпроса на Комисията дали възлагащите органи следва да са длъжни да изготвят тържни спецификации за договори с висока стойност на втори език и/или да приемат оферти на други езици. Това би увеличило значително административната тежест, а вероятно би имало твърде ограничено въздействие върху насърчаването на чуждестранни оферти.

31. Обществени поръчки под определените в ЕС прагове: Комитетът счита, че обществени поръчки под праговете, определени в ЕС, не следва да се включват в понятието „трансгранични“, тъй като настоящата практика понастоящем показва, че чуждестранните кандидати участват в тържните процедури само за много ограничен брой поръчки със стойност над европейските прагове. КР препоръчва на Комисията да извърши проучване, с цел да получи точни количествени данни по този въпрос. В зависимост от изводите от това проучване ще може да се определи дали наистина е целесъобразно поръчките под европейските прагове да се включат в понятието за „трансграничност“.

32. Поръчки, изключени от приложното поле на директивата: не е лесно да се установи в каква степен принципът на прозрачност играе роля в случая на поръчките, изключени от приложното поле на директивата. При някои изключения това не е толкова трудно, например при концесиите за услуги. При други изключения, като например трудови договори и сделки с недвижима собственост не би следвало да се прилага принципът на прозрачност. Комитетът призовава Комисията да уточни за кои поръчки извън приложното поле на директивата се прилага принципът на прозрачност.

33. Б-Услуги: Комитетът препоръчва принципът на прозрачност да не се прилага за Б-услугите, които след преразглеждането на списъците на услуги от тип А и от тип Б са били добавени в списъка на Б-услугите, и предлага на Комисията да уточни това в новата директива.

Ново разделение на А- и Б-услугите

34. Комитетът призовава да бъде запазено сегашното разделение на услуги от тип А и от тип Б. Списъкът на услуги „Б“ е запазен за сфери, при които няма трансгранична конкуренция, или такива, които съдържат личен компонент, поради което не би било желателно да се обявява процедура за обществена поръчка в целия ЕС, например за услуги, свързани със здравни грижи и за социални услуги. В подобни случаи доверието на възложителя и ползвателя/пациента към лицето, натоварено с изпълнението на поръчката, е от основно значение. Това често са субективни критерии, които нямат място в процедура за обществена поръчка. Комитетът призовава Комисията да прехвърли услугите от тип „А“, които не са подходящи за трансгранична търговия, към списъка на услугите от тип „Б“. Освен това Комитетът призовава Комисията да разработи инструменти, които позволяват на местните и регионалните власти да определят по-лесно дали конкретни тържни процедури за обществени поръчки попадат в рамките на посочените в приложението услуги от тип „А“ или от тип „Б“.

35. Комитетът приканва Комисията да направи оценка на списъците на кодовете по CPV (Общия терминологичен речник, свързан с обществените поръчки). Тези кодове и обозначаваните с тях услуги са трудни за разбиране и предизвикват въпроси. Комитетът настоява за еднозначно поясняване на тези кодове по CPV или за наръчник към тях.

Изключения

36. Комитетът препоръчва да се разгледат разпоредбите, отнасящи се до обществени поръчки извън приложното поле на директивата. Целесъобразно е да се обмисли разясняване и допълване на тези разпоредби. Трудно е например да се разбере кои финансови услуги се имат предвид с посочените в член 16 буква г) изключения, а също и кога става дума за услуга „А“ във връзка с финансовите услуги (категория б).

37. Комитетът призовава в новата директива да се предвиди изключение за поръчките между възлагащи органи. Тъй като публичните власти са задължени да боравят по отговорен начин с публичните финансови средства, е желателно те да могат срещу възстановяване на разходите да се ползват взаимно от своите знания и умения, без да съществува задължение за обявяване на процедура за обществена поръчка. Подобно изключение би представлявало значително подобрене на съгласуваността на правната рамка на ЕС и би предоставило решение на един от най-належащите проблеми във връзка с възлагането на обществени поръчки, пред които понастоящем са изправени местните и регионалните власти.

38. Обществените поръчки за информационни и комуникационни системи изправят възлагащите органи пред сериозни проблеми. Тяхната ИКТ среда се състои от множество взаимозависими системи. Поради това допълващи поръчки като например за допълнителни лицензи или за съответни нови модули не могат винаги да бъдат предмет на процедура за възлагане на обществена поръчка, без това да доведе до сериозни неудобства както от техническо, така и от финансово естество. По тази причина Комитетът препоръчва Комисията да провери дали в новата директива възможностите за изключения не могат да бъдат разширени и за тези случаи и/или дали е възможно да се обявява нова процедура за възлагане на обществена поръчка за ИКТ системи, в рамките на която конкуренцията да бъде не между производителите, а между доставчиците, тъй като изрично се изисква точно определена марка.

39. Комитетът споделя виждането на Комисията, че иновациите трябва да бъдат насърчавани. Съгласно законодателството в областта на обществените поръчки възлагащите органи не могат просто да закупват нови иновационни продукти. Комитетът предлага Комисията да проучи възможностите за въвеждане на освобождаване, което да важи за период от две години, считано от момента на издаване на патент за изобретение.

Предишен опит

40. Комитетът счита, че в тържните процедури възлагащите органи следва да могат да се опират на опита на сродни органи и институции с изпълнителите на обществените поръчки. Отрицателният опит, довел до неудовлетворителен краен резултат, би следвало да може да се взема предвид. Понастоящем дадено предприятие, което (умишлено) не изпълнява договорните си задължения, по принцип може да участва в нова тържна процедура, която в някои случаи трябва да бъде обявена именно поради оттеглянето на първоначално избрания изпълнител. Това обикновено не е препоръчително поради влошените отношения, измаменото доверие и лошото качество на извършената работа. Комитетът се застъпва за система, която позволява да се вземе предвид собственият опит с дадено предприятие. Разбира се, тази система следва да гарантира обективност. Това може да се постигне посредством официален доклад за оценка на предходните поръчки и предвиждането на времево ограничение за изключване.

Определение на поръчки, подлежащи на задължителна процедура за възлагане на обществена поръчка

41. Комитетът препоръчва приложното поле на директивата да бъде ограничено до закупуване от страна на самите възложители. Елементи в подкрепа на тази позиция се съдържат в съдебната практика на Съда на Европейския съюз. Той постанови, че за очертаване на приложното поле на директивата е необходимо да е налице непосредствена икономическа полза за възложителя. Споразуменията от общ характер, отнасящи се например за развитието на територията и за отпускането на субсидии, следва да се изключат от определението. Самото поставяне на изисквания, например към дадени строителни работи, които трябва да се извършат, още не означава, че е налице възмездна доставка на услуги или че следва да се възложи обществена поръчка. При изпълнението на своите задачи в полза на обществото възлагащите органи би трябвало да имат свободата да включват определени изисквания, за да зададат посоката. Комитетът препоръчва да се уточни определението на поръчките, подлежащи на задължително обявяване на тръжна процедура, като се кодифицира съдебната практика на Съда в тази област.

42. Възлагащите органи имат затруднения с определението на обществените поръчки за строителство. Комитетът счита, че

критерият „извършване с каквито и да е средства на строителство, съответстващо на изискванията, определени от възлагащите органи/възложителите“ поражда въпроси. Той препоръчва това определение да бъде адаптирано и опростено.

Публичноправни органи

43. Комитетът призовава да се отдели специално внимание на малките публичноправни органи, за които задължението за възлагане на обществени поръчки представлява непропорционално голямо обременяване.

44. Определението на публичноправен орган се нуждае от адаптиране. За предприятията не е лесно да установят дали институцията, с която са в контакт, е публичноправен орган или не. Същност определението съдържа финансови критерии и критерии, свързани с надзора, които не могат да бъдат контролирани от трети страни. Освен това Съдът на ЕС прецизира критериите, отнасящи се до публичноправните органи. Комитетът предлага Комисията да изготви ново определение на понятието „публичноправен орган“.

Брюксел, 11 май 2011 г.

Председател
на Комитета на регионите
Mercedes BRESSO

Становище на Комитета на регионите относно „Политиката на ЕС за развитие в подкрепа на приобщаващия растеж и устойчивото развитие — повишаване на въздействието на политиката на ЕС за развитие“

(2011/C 192/03)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- споделя мнението на Комисията, че въпреки постигнатия напредък в определени социални области, предстои да бъде извървян дълъг път за осъществяване на предложенията за развитие, с които международната общност се ангажира преди повече от десетилетие чрез Декларацията на хилядолетието;
- счита, че следва да бъде отделено повече внимание на определени фактори, свързани с наличните ресурси за финансиране на развитието, като се запазят поетите ангажменти за оказване на помощ, подкрепя се мобилизирането на национални ресурси в развиващите се страни, укрепват се данъчните им системи, води се борба с корупцията, насърчава се борбата с укриването на данъци, с изтичането на капитали и незаконните финансови потоци, както и като се подкрепя търсенето на нови източници на финансиране;
- изразява съжаление, че макар да признава основната роля на местните и регионалните власти (МРВ) в рамките на помощта за развитие и програмите за сътрудничество, Европейската комисия не посочва в Зелената книга нарастващата им водеща роля в политиката на сътрудничество на ЕС, която следва да бъде ефективна и подкрепена от цялото общество. Ето защо призовава за по-централизиран подход по отношение на ролята на МРВ в насърчаването на развитие, което се основава на широка социална основа, на създаването на ефикасни органи на управление в развиващите се страни и на въвеждането на устойчив енергиен и екологичен модел;
- счита, че преразглеждането на европейската политика за развитие и европейският консенсус би трябвало да следват линията, очертана в съобщението „Местните власти: фактор за развитие“, в което се подчертава мястото, ролята и добавената стойност на посочените власти в тези области и политики. Във връзка с това и с цел насърчаване на обмена и предоставяне на форум за политическа изява на местните и регионалните власти в областта на сътрудничеството за развитие, КР се ангажира да продължи тясното си сътрудничество с Европейската комисия за организиране на годишната конференция за децентрализирано сътрудничество;

Докладчик	г-н Jesús GAMALLO ALLER (ES/ЕНП), генерален директор по външни отношения и отношения с ЕС, правителство на Галисия
Отправен документ	Зелена книга: „Политиката на ЕС за развитие в подкрепа на приобщаващия растеж и устойчивото развитие - Повишаване на въздействието на политиката на ЕС за развитие“ COM(2010) 629 окончателен

I. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

Общи бележки

1. споделя мнението на Комисията, че въпреки постигнатия напредък в определени социални области, предстои да бъде извървян дълъг път за осъществяване на предложенията за развитие, с които международната общност се ангажира преди повече от десетилетие чрез Декларацията на хилядолетието;

2. изразява съгласие с Комисията относно необходимостта от подобряване на капацитета за въздействие и на добавената стойност на политиката на ЕС за развитие с цел осъществяване на Целите на хилядолетието за развитие. Счита, че изпълнението на тази мисия е още по-наложително предвид сериозната икономическа криза, в която се намират голяма част от донорите;

3. изразява съжаление, че в Зелената книга не са разгледани по-задълбочено критериите, необходими за определяне на добавената стойност на действията за сътрудничество на ЕС, че не е отделено повече внимание на необходимостта от по-прецизна оценка на въздействието на резултатите и че не са предложени мерки за надграждане върху Парижката програма, Програмата за действие от Акра и ангажиментите, произтичащи от Европейския консенсус за развитие и от Кодекса за поведение на ЕС;

4. счита, че следва да бъде отделено повече внимание на определени фактори, свързани с наличните ресурси за финансиране на развитието, като се запазят поетите ангажименти за оказване на помощ, подкрепя се мобилизирането на национални ресурси в развиващите се страни, укрепват се данъчните им системи, води се борба с корупцията, насърчава се борбата с укриването на данъци, изтичането на капитали и незаконните финансови потоци, както и като се подкрепя търсенето на нови източници на финансиране;

5. изразява убеждението си, че целевите помощи със систематична оценка и контрол на резултатите представляват ценна инвестиция в свобода и справедливост, тъй като допринасят за формирането на по-справедливи общества с по-голямо зачитане на правата на човека. Това е инвестиция във възможностите за прогрес и благополучие, защото в един взаимосвързан свят развитието на едни е източник на стабилност и динамизъм за други. Същевременно това е инвестиция в сигурност, защото се намалява напрежението и се подобрява управлението на международната система;

6. повторно заявява убеждението си, че международната помощ е само един от цяла съвкупност от фактори, които могат да дадат тласък на процесите на развитие в най-бедните

страни. Това налага да се подобри съгласуваността на политиките, прилагани от страните донори, и правилата, които регулират международната търговия и селскостопанските субсидии на богатите страни, да се определят по такъв начин, че да се постигне възможно най-справедливо разпределение на предоставените от глобализацията възможности за прогрес. Изразява съжаление, че тези аспекти не са намерили подходящо отражение в Зелената книга, въпреки че са обсъждани по време на срещи на международните лидери в рамките на ООН и на G-20;

7. изразява съжаление, че макар да признава основната роля на местните и регионалните власти (МРВ) в рамките на помощта за развитие и програмите за сътрудничество, Европейската комисия не посочва в Зелената книга все по-значителната им роля в политиката на ЕС за сътрудничество, която си поставя за цел да бъде ефективна и да се ползва с подкрепата на цялото общество. Ето защо призовава за по-централизиран подход по отношение на ролята на МРВ в насърчаването на развитие, което има широка социална основа, в създаването на ефикасни органи на управление в развиващите се страни и във въвеждането на екологично устойчив енергиен модел;

8. счита, че преразглеждането на европейската политика за развитие и европейският консенсус да следват линията, очертана в съобщението „Местните власти: фактор за развитие“, в което се подчертават мястото, ролята и добавената стойност на посочените власти в тези области и политики. Във връзка с това и с цел насърчаване на обмена и предоставяне на форум за политическа изява на местните и регионалните власти в областта на сътрудничеството за развитие, КР се ангажира да продължи тясното си сътрудничество с Европейската комисия за организиране на годишната конференция за децентрализирано сътрудничество;

9. припомня становището на Комитета на регионите (CdR 116/2010), озаглавено „Пролетен пакет: План за действие на ЕС в подкрепа на Целите на хилядолетието за развитие“, в което се казва, че „би могло да се предвиди всяка от 100 000-те МРВ, при спазване на съответното национално законодателство, да вземе решение за доброволно предоставяне на най-малко по 1 евро на глава от населението за помощта за развитие. МРВ, които не извършват пряка дейност за децентрализирано сътрудничество, биха могли да внасят своя принос във фонд, предназначен за помощта за развитие, отпускана от местните власти, както се прави понастоящем в Испания. Действията, които непряко допринасят за развитието (например тези, които са насочени към повишаването на чувствителността на обществото относно бедността по света), също биха могли да бъдат включени в този принос“;

Повишаване на въздействието на политиките за развитие

10. споделя мнението на Комисията, че е целесъобразно помощта да бъде насочвана към „области, в които може да се види ясно добавената стойност“. При все това счита, че липсват критерии и показатели, чрез които да се определи по безспорен начин дали се подобрява способността на ЕС да създава добавена стойност чрез своята политика за сътрудничество;

11. изразява съгласие с препоръката на Комисията да се отстояват и усъвършенстват процедурите за оценка на въздействието на сътрудничеството на ЕС и предлага да се остави широко поле за действие, за да може ЕС да въведе по-строги и новаторски процедури за оценка на въздействието, като тези, основаващи се на техниките на случаен подбор (рандомизирана оценка), които ЕС не е използвала активно досега. Подобни усилия следва да се положат и в областта на децентрализираното сътрудничество;

12. споделя мнението на Комисията да се даде приоритет на целта „растеж за развитие на човешкия потенциал“, най-малко по две причини: i) на първо място, тъй като по този начин ще се коригира неблагоприятната насока на помощта през изминалите години, когато акцентът беше поставен върху социалните измерения на развитието, които се поддържат трудно без приобщаващ икономически напредък; ii) на второ място, защото кризата засегна потенциала за растеж, за намаляване на бедността и за създаване на заетост в икономиките на много от развиващите се страни;

13. при все това посочва, че растежът и развитието не са синоними и че развитието предполага също така увеличаване на производствения капацитет, насърчаване на социалните постижения и разпределяне на богатата сред местните общности посредством местно и регионално устойчиво развитие, което да обхваща целия регион и да е достъпно за социалните групи в най-неблагоприятно положение;

14. припомня, че участието на местните и регионалните власти като основни фактори в създаването на вътрешен и устойчив растеж е от ключово значение за жизнеспособно териториално развитие;

15. счита подобно на Комисията, че укрепването на институциите на страните партньорки и подобряването на равнището на тяхната ефективност и легитимност е една от основните задачи на всяка стратегия за развитие, тъй като се подобряват условията за управление на процеса на икономически и социални промени;

16. при все това настоятелно приканва Комисията да отдели повече внимание на отрицателното въздействие, което зависимостта от помощта генерира върху качеството на институциите, и да придаде повече значение на задачите, свързани с решителната борба с корупцията и с укрепването на фискалния потенциал на развиващите се страни като средство не само за подобряване на качеството на институциите им, но и за намаляване на зависимостта от помощта и увеличаване на капацитета за мобилизация на собствени ресурси;

17. подчертава освен това, че процесите на децентрализация имат много важна роля в изграждането на по-легитимни и ефективни институции, като начин за доближаване на управлението до гражданите и трайно установяване на демократичните ценности в обществото. Местните и регионалните власти следва да имат ключова роля за популяризиране на тези процеси - аспект, който не е намерил своето място в Зелената книга;

18. изразява съгласие с Комисията, че постигането на известно равнище на сигурност е необходимо за целите на развитието. Това задължава донорите да разглеждат отношенията между дневния ред на сигурността и дневния ред на развитието като свързани и да насърчават укрепването на институциите, правата на човека и социалното сближаване в страните, в които държавата е нестабилна, като установят механизми за ранно предупреждение и за превантивна дипломатия. При все това приканва Комисията да внесе повече яснота относно разпределението на правомощията в тези области между институциите в ЕС, отговорни съответно за сътрудничеството и за външните действия;

19. споделя мнението, че за да се подобри ефикасността на помощта, Комисията трябва да осъществява „по-систематична и ефективна“ координация между европейските донори, и подкрепя предложението, което Комисията трябва да внесе през 2011 г. в Съвета, за синхронизиране на програмните периоди на държавите-членки. Припомня освен това, че подобряването на координацията на помощта е една от основните насоки, определени в Програмата от Париж за подобряване на ефективността на помощта, и е сред основополагащите принципи на учредителните текстове на Европейския съюз (Договорът за създаване на Европейската общност, Договорът от Маастрихт за Европейския съюз и Договорът от Лисабон).

20. изразява съжаление, че в Зелената книга не се разглежда друг, допълващ координацията въпрос с огромен потенциал, отнасящ се до необходимостта от постигане на напредък в разпределението на задачите между европейските донори. Разпределението на задачите би трябвало освен това да се разглежда не само по отношение на националните донори, но също и между тях и съответните под-национални донори (регионални и местни), предвид съществената им роля в различни механизми за сътрудничество на ЕС. Затова приканва Комисията да създаде в рамките на Европейската служба за външни действия и Генерална дирекция DEVCO координационни пунктове за местните и регионалните власти в ЕС и в страните партньорки; освен това счита за абсолютно необходимо да се предвиди специална линия за финансиране, която да е на разположение на местните и регионалните власти на ЕС;

21. счита, че за да бъде постигнат напредък към подходящо разпределение на задачите, е желателно чрез Зелената книга да се подкрепи въвеждането в политиката на ЕС за помощ на подход, който да се основава не само на целите, но и на заинтересованите страни и на разпределението на отговорностите помежду им. Това е подход, който отчита приноса на местните и регионалните власти за обогатяването и ефективността на политиката на сътрудничество;

22. припомня, че помощта е само един от компонентите на публичната политика на донорите, оказващи влияние върху възможностите за развитие на страните партньорки. По тази причина подобряването на съгласуваността на публичните политики е основна цел на политиката на ЕС за развитие. Тази цел е и един отдавна утвърден принцип на ЕС (Договорът за създаване на Европейската общност, Договорът от Маастрихт за Европейския съюз и Договорът от Лисабон). Докладите, които

Комисията изготвя с цел годишна оценка на напредъка на държавите-членки (и на самата Комисия) по отношение на съгласуваността на политиките за основните секторни аспекти, са ценен инструмент за насърчаване на напредъка и отчетността в тази област. Във връзка с това КР отбелязва колко е важно да продължи реформата на Общата селскостопанска политика като гаранция, че тя няма да бъде в разрез с целите на политиката на ЕС за развитие;

23. държи да подчертае, че връзките, установени между местните власти в Европа и техните партньори от страните бенефициери, позволяват постигането на конкретен напредък в прилагането на принципа за собствен принос, който е в основата на Парижката декларация и който не бива да се разглежда като въпрос единствено от сферата на отношенията между държавите-членки;

24. отново изтъква необходимостта от спазване на основните правила на търговските споразумения на ЕС, като не се правят изключения от правилата за произход на продуктите от страните партньорки, независимо от факта, че споразуменията за асоцииране могат да предвиждат такива изключения. Както потенциалните смущения, които подобни законодателни изключения могат да окажат върху функционирането на вътрешния пазар, така и евентуалните ползи, които те могат да донесат за устойчивото развитие на тези страни, трябва да се преценяват на фона на преимуществата от насърчаване на производство, което е изключително местно по своя характер;

25. споделя мнението на Комисията, че бюджетната подкрепа далеч не е панацея и трябва да се използва само след обстоен анализ на положението на страната. При все това припомня, че бюджетната подкрепа е инструмент за управление на помощта, който подпомага координацията между донорите и усвояването от страните партньорки. Тези две цели следва да подкрепят използването на тази формула, при положение че са налице съответните условия;

26. припомня стремежа си да насърчава сътрудничеството между Комитета на регионите и Европейската комисия в областта на децентрализираната политика на сътрудничество за развитие. Подчертава освен това необходимостта да продължат усилията за това държавите-членки и всички местни и регионални власти на ЕС да използват Атласа за децентрализирано сътрудничество, в който са включени дейностите, финансирани от местните и регионалните власти на ЕС в тази област. Изтъква също така ползата от портала за децентрализирано сътрудничество за развитие, който ще даде възможност за осъществяване на по-ползотворни срещи на партньорите в тази област, нарастване на ефективността на помощта и избягване на дублирането;

27. счита, че ЕС трябва в по-голяма степен да отчете, освен икономическия принос на местните и регионалните власти, значимата добавена стойност, която те внасят в определени специфични области. Придобитият опит и познанията им в сектори, които предоставят решения, адаптирани към нуждите на страните партньорки, дават на тези региони добавена стойност по въпросите на сътрудничеството в области като укрепването на административния капацитет, устройството на територията, образованието, гражданската защита, продоволствената сигурност въз основа на селското стопанство и риболова, възобновяемите енергийни източници, водата, околната среда,

морското дело и научноизследователската и развойна дейност, извършвана в полза на развитието. Това се отнася по-специално до най-отдалечените региони, в качеството им на активни граници и платформи на ЕС в света, които могат да допринесат за по-голяма ефективност на европейската политика за развитие;

Политиката на развитието като катализатор на приобщаващия и устойчив растеж

28. споделя предложението помощта да се превърне в двигател на приобщаващ и устойчив растеж в страните партньорки. При все това изразява съжаление, че в Зелената книга са пропуснати два основни аспекта за постигане на тази цел. Първият е свързан с необходимостта да се насърчава адекватно преразпределяне на приходите, дължащи се на прогреса, по начин, който способства за създаването на желаната от социална гледна точка справедливост. Известно равнище на справедливост е необходимо, за да се гарантира стабилността, да се укрепят институциите и да се насърчи растежът на широка социална основа. Вторият аспект е свързан с необходимостта да се укрепят данъчният капацитет на държавите и да се води борба с данъчните измами, изнасянето на капитали и незаконните финансови потоци, които източват оскъдните национални ресурси на развиващите се страни, ограничавайки възможностите им за прогрес;

29. обръща при все това внимание върху факта, че развитието не се ограничава до растежа, а предполага разгръщане на социалните постижения, укрепване на институциите и промени в социален и производствен план в тези страни. В този смисъл целта следва да бъде насърчаване на приобщаващия и устойчив растеж, който стимулира процеса на развитие на местно равнище;

30. подчертава значението на равнопоставеността за постигането на устойчив растеж в страните партньорки. Освен че представляват основен ключов аспект на правата на човека, реформите, които помагат на девойките и жените да реализират своя потенциал в обществото, без да бъдат обект на дискриминация и без да ги заплашва насилие, са най-ефективният път за укрепване на икономиките на нашите страни партньорки;

31. счита, че създаването на солидни и легитимни институции предполага да бъде отделено повече внимание на аспектите, свързани с разпределението, а именно на разпределението на печалбите от растежа, на възможностите и на мненията, изказвани в отделните страни, като същевременно се напредва по отношение на процесите на децентрализация, които приближават институциите до гражданите. За целта е необходимо да се укрепят капацитетът за управление на местните и регионалните власти на страните партньорки, като се почерпи вдъхновение от програми като TAIEХ (Програма за техническа помощ и обмен на информация) или Еразъм, което ще допринесе за по-ефективно използване на фондовете за сътрудничество. От друга страна приканва Комисията да въведе програми за секторна бюджетна подкрепа, които ще улеснят достъпа до средства на местните и регионалните власти в развиващите се страни;

32. отбелязва, че един от основните аспекти на развитието е добрата политика в областта на образованието, и приканва ЕС да включи насърчаването на образованието в тези страни в целите на политиката си на сътрудничество;

33. припомня, че за постигането на тази цел е необходимо да се насърчават и подкрепят процесите на децентрализация в страните партньорки там, където това е целесъобразно, с цел да се утвърди принципът на субсидиарност при разпределянето на правомощията. Децентрализацията е ефективен начин за демократизация на държавите и за укрепване на устоите им, отразяващи социалната действителност, както и условие, с което се гарантира, че процесът на развитие ще обхване целия регион и всички елементи на обществото;

Устойчиво развитие

34. изразява съгласие със значението, което се отдава в Зелената книга на необходимостта от това всяка валидна стратегия за развитие да включва елементи, свързани с борбата с изменението на климата и с опазването на биологичното разнообразие. Същевременно припомня, че изменението на климата и другите предизвикателства, свързани с околната среда, са възможност за някои развиващи се страни да намерят пътища за развитие, като използват своите природните и екологични ресурси. Ангажиментът, който ЕС пое в Копенхаген и потвърди в Канкун, свидетелства за значението, което се отдава на това измерение на процесите на развитие и на необходимостта от подкрепа за усилията на страните партньорки в областта на адаптирането и смекчаването на последиците от изменението на климата;

35. във връзка с гореизложеното изразява съжаление, че в Зелената книга не е представена по-завършена визия за ролята на поднационалните власти (регионални и местни) в създаването на стабилна стратегия за околната среда. Тези власти имат ключово значение за прилагането на устойчиви стратегии за управление на водите и отпадъците, енергоснабдяването и опазването на уязвими екосистеми;

36. изразява съгласие, че ключов елемент на всяка устойчива от екологична гледна точка стратегия за развитие е енергийният модел, приет от съответната страна. Ето защо е необходимо да се насърчава по-интензивно използване на енергия от възобновяеми източници. Във връзка с това отбелязва, че опитът на ЕС в тази област може да бъде полезен на развиващите се страни, още повече, че някои развиващи се страни имат специфични условия за развитие на този вид енергия;

37. застъпва се за приемането на международен Пакт на кметовете и регионите, насочен към гарантиране на доставките на енергия за всички граждани в рамките на общите програми, който да разполага с подходящ и специален финансов инструмент;

38. приканва целта за промяна на енергийния модел (в полза на възобновяеми източници) да се съпътства от усилия за подобряване на енергийната инфраструктура в страните и на достъпа до енергия при подходящи условия на най-уязвимата част от населението;

Селско стопанство и продоволствена сигурност

39. споделя мнението на Комисията, че развитието на селските райони и продоволствената сигурност са съществени елементи от процеса на развитие, тъй като се отнасят за сектор, който е от основно значение за процесите на растеж и икономическо възстановяване в най-бедните страни, обуславят упражняването на основно право, свързано с осигуряването на достатъчно храна, което оказва въздействие върху другите права на човека (като правото на здравеопазване, образование и работа), и върху степента на независимост на страните в международните форуми;

40. отбелязва, че настоящата криза доведе до ненормално повишение на цените на суровините, включително на суровините, използвани за производството на храни, което оказва много сериозно въздействие върху условията на снабдяване в най-бедните страни, по-специално в Африка на юг от Сахара, тъй като много от тези страни са нетни вносители на хранителни продукти. Подчертава, че това би могло да доведе до значителни отстъпления от социалните постижения;

41. счита, че това положение се дължи на четири фактора: i) нарасналото търсене от големи страни с интензивен растеж, което стимулира масовото закупуване в международен план на този вид продукти; ii) недостатъчното участие на богатите държави и недостига на публичните инвестиции в развиващите се страни през последните години по отношение на средствата, необходими за развитие на селските райони; iii) действията на спекулантите, които виждат в тези продукти активи, в които могат да влягат средства и да реализират печалба, и iv) въздействието на щетите, нанесени на околната среда, върху плодородието на почвите и селското стопанство;

42. призовава да не се повтарят минали грешки в политиката на сътрудничество на ЕС и приканва да се даде приоритет на развитието на селските райони и на продоволствената сигурност при определянето на стратегиите за международна помощ. Във връзка с това припомня, че ЕС има богат опит в областта на развитието на селските райони, селскостопанската политика и подкрепата за продоволствената сигурност, който може да бъде от полза за развиващите се страни;

43. призовава да бъдат взети предвид възможностите и опитът на регионите. Местните и регионалните власти имат опит в изграждането на основни инфраструктури за разпределение на хранителните продукти, в проучвания на плодородието на почвите и отглеждането на култури в зависимост от условията на средата, управлението на уязвими местни екосистеми и разработване на планове, осигуряващи снабдяването на населението. Ето защо е важно местните и регионалните власти да присъстват като основен фактор в политиката на сътрудничество на ЕС.

Брюксел, 11 май 2011 г.

Председател
на Комитета на регионите
Mercedes BRESSO

Становище на Комитета на регионите относно „Към укрепване на реакцията на ЕС при бедствия“

(2011/C 192/04)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- подчертава значението на местните и регионалните власти в областта на гражданската защита. Те често са на преден план в борбата с природните бедствия и причинените от човека катастрофи и поради това трябва незабавно да бъдат включени в развитията в тази област, особено предвид факта, че в много от държавите-членки местните и регионалните власти разполагат със законодателни правомощия;
- подчертава колко е важна ангажираността на ЕС за подпомагане на предприетите от държавите-членки мерки. Именно вредите от предходните природни и причинени от човека бедствия показват, че донякъде все още е налице необходимост от оптимизация в държавите-членки; възможности за по-нататъшно развитие има също и по отношение на по-нататъшното засилване на транснационалното и междурегионалното сътрудничество. В тази област ЕС може да даде ценен принос за все по-ефективно и по-ефикасно сътрудничество, по-специално чрез подобряване на координацията;
- напомня обаче, че гражданската защита е в основни линии задача на държавите-членки, както и на техните регионални и местни власти, чиито правомощия не бива да бъдат нарушавани;
- подчертава, че в ДФЕС се посочва, че в областта на реагирането при бедствия е налице подпомагача, координираща и допълваща роля. Поради това центровете за наблюдение и информация (МІС) имат координираща роля, а ЕС не разполага нито с правомощия за създаване на собствени звена, нито пък с правото да поеме ръководството на предоставените от държавите-членки звена и други ресурси. Всички планове и мерки трябва да бъдат коригирани и осъществявани в съответствие с изискванията, позволяващи на държавите-членки да прилагат принципа на субсидиарност;
- категорично застава зад принципите на солидарност, сътрудничество, съгласуване и подпомагане между държавите-членки, регионите и местните власти в ЕС в областта на гражданската защита и изразява съгласие със схващането на Комисията, че е нужна още по-голяма последователност, ефективност и видимост, за да се достигне до целта за по-силно интегриран капацитет на ЕС за реагиране при бедствия.

Докладчик	г-н Norbert KARTMANN (DE/ЕНП), член на Ландтага на федерална провинция Хесен
Отправен документ	Съобщение на Комисията до Европейския парламент и Съвета – Към укрепване на реакцията на ЕС при бедствия: ролята на гражданската защита и на хуманитарната помощ COM(2010) 600 окончателен

I. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

Общи бележки

1. приветства намерението на Комисията да подобри последователността на политиката за реакция при бедствия и да изготви балансирана цялостна концепция на ЕС в областта на гражданската защита, както вече поиска КР ⁽¹⁾;
2. подчертава значението на местните и регионалните власти в областта на гражданската защита. Те често са на преден план в борбата с природните бедствия и причинените от човека катастрофи и поради това трябва незабавно да бъдат включени в развитието в тази област, особено предвид факта, че в много от държавите-членки местните и регионалните власти разполагат със законодателни правомощия;
3. изтъква, особено с оглед на бедствието в Япония, значението на ефективна система за оказване на помощ в кратки срокове за реагиране с цел защита на населението, която може да бъде осигурена единствено на регионално и местно равнище; подчертава отправеното в Резолюцията на КР „Последиците от природното бедствие и последиците от ядрената авария в Япония: поуки за Европейския съюз“ (CdR 123/2011) искане да се проведе дебат по основните въпроси в областта на сигурността в контекста на поуките от Япония, като при това се вземат предвид и най-новите резултати от научните изследвания в тази област; призовава държавите-членки и регионите да преразгледат и евентуално да променят съществуващото планиране в областта на гражданската защита въз основа на тези извлечени поуки;
4. приветства уточнението на Комисията, че укрепването на европейския капацитет за реагиране при бедствия трябва да стане въз основа на предоставените от държавите-членки звена и сили. КР подкрепя стратегията на Комисията за още по-ефективно обединяване на ресурсите въз основа на тези съществуващи структури и да координира тяхното използване, без при това да се създават допълнителни административни разходи. Чрез по-добрата координация могат да се постигнат още по-ефективни резултати за засегнатите от бедствия хора.
5. категорично застава зад принципите на солидарност, субсидиарност и предотвратяване при действия в областта на гражданската защита;
6. подчертава колко е важна ангажираността на ЕС за подпомагане на предприятиите от държавите-членки мерки. Именно вредите от предходните природни и причинени от човека

бедствия показват, че донякъде все още е налице необходимост от оптимизация в държавите-членки; възможности за по-нататъшно развитие има също и по отношение на по-нататъшното засилване на транснационалното и междурегионалното сътрудничество. В тази област ЕС може да даде ценен принос за все по-ефективно и по-ефикасно сътрудничество, по-специално чрез подобряване на координацията;

7. подчертава значението на темата в контекста на изменението на климата; честотата и степента на природните бедствия е заплашителна – особено наводненията, сушиите и горските пожари, както и шетите, причинени от студа и снега, представляват все по-значителна опасност;

8. подчертава също значението на този въпрос в контекста на други природни бедствия, например изригването на вулкани или земетресенията, които според статистиката засягат и ще засягат южната част на Европа и Турция, а дори и Централна Европа, през различни периоди от време;

9. посочва, че с Договора от Лисабон се въведе клауза за солидарност (член 222 от ДФЕС), в която се посочва, че ЕС и неговите държави-членки се подпомагат взаимно в случай на природни или причинени от човека бедствия на територията на ЕС. Нещо повече, Комитетът приветства укрепването на координиращата роля на ЕС в съответствие с принципа на субсидиарност и насърчаването на сътрудничеството между държавите-членки в тази сфера и взаимопомощта между тях в съответствие с член 6, параграф 2, буква е), във връзка с член 2, параграф 5 от ДФЕС и член 196 от ДФЕС;

Оценка на недостатъците

10. посочва, че отправната точка за по-нататъшните действия за укрепване на реакцията при бедствия и способността за реакция при кризи трябва да бъде структуриран анализ на настоящото положение и на евентуалните недостатъци, за да може в това отношение да бъдат разработени съвсем подходящи възможности за решения;

11. подчертава, че във връзка с това е важен въпросът за идентифицирането и картографирането на съществуващите ресурси в държавите-членки. При по-нататъшната стъпка би следвало, наред с мерките за подобряване на координацията и наличността, да се провери въз основа на установените ресурси какви недостатъци съществуват и в кои области съществува конкретна нужда за подкрепа на държавите-членки при оптимизирането на предварителното разполагане на помощта от страна на ЕС. Мерките за прилагане следва да се предприемат единствено въз основа на обосновани резултати от оценката;

⁽¹⁾ CdR 139/2009 fin.

Модули за реакция на ЕС при бедствия

12. подкрепя стремежа на Комисията да разработи системи за предварително планиране, надхвърлящи обхвата на сегашната концепция за „ad hoc“ помощ за държавите-членки;

13. споделя схващането на Комисията, че разработването на примерни сценарии, идентифицирането и картографирането на съществуващите национални ресурси въз основа на тези сценарии, както и по-интензивното провеждане на учения са целесъобразни мерки, за да може съществуващите ресурси да се използват още по-ефективно и по-ефикасно за защита на гражданите, както и за да бъде направен преглед на ресурсите и те да бъдат допълвани навреме. Във връзка с това ценен инструмент могат да представляват и съответните планове за действие при извънредни ситуации;

14. признава усилията на Комисията за по-нататъшно подобряване на капацитета на ЕС за реагиране при бедствия. Това следва да стане чрез доразвиване на доказалата се принципно процедура на Общността;

Принципи на гражданската защита: солидарност, субсидиарност и предотвратяване

15. категорично застава зад принципа на солидарност и взаимопомощ в ситуация на бедствия, намерил израз в редица транснационални и двустранни споразумения и във фактическото оказване на помощ между регионите. Разнообразното сътрудничество между регионите отвъд държавните граници показва, че именно регионите дават значителен принос за бързи действия за помощ при бедствия. Това успешно сътрудничество също е свързано с обща цел за създаване на карти на рисковите зони, както и за оценка на потенциалните заплахи. Регионите играят основна роля в това отношение, тъй като са особено засегнати при природни бедствия и поради това са изградили служби за гражданска защита, консолидирайки опит, който може да се изнася в съседни трети страни; именно най-отдалечените региони са натрупали опит, който може да се предаде на околните региони;

16. подчертава собствената отговорност на държавите-членки в тази област и регламентирането на правомощията на ЕС в съответствие с член 196 от ДФЕС, както беше посочено наскоро и в Заключенията на Съвета по общи въпроси от 14 декември 2010 г. (2);

17. потвърждава, че следва да бъдат подкрепяни целенасочено също онези държави-членки и региони, които непрекъснато са изложени на природни бедствия, за да могат те да получат още по-добри възможности да реагират бързо и ефективно при бедствие;

18. счита, че подкрепата от страна на ЕС за премахването на някои недостатъци в отделни области следва да включва възможността капацитетът за реагиране при бедствия да бъде изграден и доразвит във и от самите държави-членки в съответствие с приетите от ЕС стандарти и изисквания;

19. подчертава, че в ДФЕС се посочва, че в областта на реагирането при бедствия е налице подпомагача, координираща и допълваща роля. Поради това централните за наблюдение и информация (MIC) имат координираща роля, а ЕС не разполага нито с правомощия за създаване на собствени звена, нито пък с правото да поеме ръководството на предоставените от държавите-членки звена и други ресурси. Всички планове и мерки трябва да бъдат коригирани и осъществявани в съответствие с изискванията, позволяващи на държавите-членки да прилагат принципа на субсидиарност;

20. отбелязва, че на звената и институциите на регионално и местно равнище в държавите-членки се пада централна роля в структурата на гражданската защита. Ефективното и бързото реагиране при бедствия ще се осъществява по най-подходящ начин от националните, регионалните и местните сили. Бързото и ефективно справяне с бедствията и ефикасното преодоляване на техните последствия са възможни единствено чрез широка мрежа от съответни превантивни мерки. Именно опитът с преодоляването на сегашните бедствия (горски пожари и наводнения) показва колко е важна бързата и силна реакция за успешното реагиране при бедствия;

21. наред с това продължава да счита за безусловно необходимо интензивното сътрудничество между регионите и областите, които са изправени пред обща заплаха. Във връзка с това регионите в качеството си на органи, отговорни на местно равнище за ефективна и ефикасна гражданска защита, подчертават отново своя особен и транснационален солидарен ангажимент. Понастоящем вече съществуват редица трансгранични споразумения за подпомагане, с които регионите се ангажират да си оказват взаимна помощ, като те са се превърнали в основата на успешното сътрудничество. В редица случаи регионите вече показваха, че са в състояние да изпълнят със съдържание тези споразумения. Необходимостта от създаване на карта на рисковите зони, както и от оценка на потенциалните заплахи може да бъде от голямо значение в практическо отношение;

22. посочва, че ефективната широкообхватна гражданска защита по места може да се реализира най-вече с помощта на доброволци. Ето защо укрепването на доброволните структури представлява ефективен принос за подобряване на регионалния капацитет за реагиране при бедствия. КР призовава Комисията да подкрепя в бъдеще изграждането и доразвиването на доброволни структури в областта на реагирането при бедствия в регионите, в които има желание за това. Именно Европейската година на доброволческата дейност следва да се използва за подпомагане на държавите-членки в стремежа им да изградят съответните структури;

23. признава, че по-специално на фона на засилващите се поради изменението на климата опасности от природни бедствия, въпросът за предотвратяването придобива особено значение. Поради това ЕС следва да засили съответните дейности и в частност да подкрепи регионите при предприемането на необходимите мерки, за да не се допусне самото възникване на бедствия или съответно да бъдат намалени възможно най-много последиците от тях. Именно опитът от бедствието, свързано с горските пожари в държавите от Южна Европа, показва какъв успех може да се постигне чрез превантивни мерки и какво е тяхното значение;

(2) Заключения на Съвета по общи въпроси, 3060-о заседание от 14 декември 2010 г.

Принципи на мерките за хуманитарна помощ

24. предвид силата на организационните и правните споразумения между регионите (страните), се състъпя за използването на ефекта на синергията, възникващ от планираното засилване на Центъра за наблюдение и информация (МІС) като орган за координация на усилията в областта на гражданската защита, както и в областта на хуманитарната помощ. Следва обаче да се обръща внимание на запазването на правните и структурните различия в тези два сектора;

25. подкрепя стремежа за по-силно съгласуване на мерките за хуманитарна помощ с международни правителствени и неправителствени организации, занимаващи се с предоставянето на помощ. Чрез интензивно сътрудничество и чрез възможностите за използване на ИТ базите данни на отделните страни (региони) следва да се избягва изграждането на дублиращи структури. Това се отнася в особена степен за създаването на складове на ЕС за помощи. Наред с това, именно в областта на помощта в натура следва също да се търсят синергии между помощта, предоставяна от държавите-членки, и финансираната от ЕС хуманитарна помощ, като се търси координация с останалите действащи лица, по-специално с регионите, и по този начин се повишава ефективността на помощта;

26. припомня, че геостратегическото положение на някои региони, включително най-отдалечените, ги превръща в привилегирани европейски участници в областта на хуманитарната помощ при извънредни ситуации извън ЕС, както пролича при неотдашните операции, например в Хаити;

27. счита, че бъдещото повишаване на популярността на постиженията в областта на реакцията при бедствия и хуманитарната помощ е задача от основно значение. Тя служи не само за информиране на гражданите на ЕС за реакцията на ЕС на бедствия и за политическото укрепване на Общността като отговорен и надежден международен партньор, а е подходяща също за да се даде допълнителна мотивация за ангажиране на многото доброволци, чието участие прави тези мисии възможни. Във връзка с това разработването на съвместна комуникационна стратегия, подкрепена с ИТ инструменти и електронни страници (бази данни за капацитета и ресурсите), е важен елемент за повишаването на популярността. Тази комуникационна стратегия следва да съдържа адекватно представяне на ефективността на съществуващите механизми и помощни структури;

28. позовава се на опита от актуалните международни мисии за помощ при природни бедствия, които показват, че бързият и небюрократичен достъп до транспортен капацитет е ключов фактор за оказване на ефективна помощ. Ето защо по отношение на оптимизирането на международни мисии за помощ КР приветства предложението за засилване на съфинансирането на транспортните разходи. Наред с това следва също да се провери как може да се подобри предоставянето и осигуряването на съответен транспортен капацитет. Тук трябва да се открият начини, позволяващи на оказващите помощ да помагат на засегнатите региони бързо и небюрократично и без допълнително поемане на транспортните разходи. Целта трябва да бъде онези, които вече са предоставили необходимите ресурси, да бъдат освободени колкото повече от транспортните разходи;

29. предлага да се насърчава целенасочено и да се подпомага успешното междурегионално сътрудничество в областта на съответните национални подходи за предотвратяване; подчертава, че инициативата INTERREG доказва своята изключителна ефективност за обмена на изпитани практики за предотвратяване на природни бедствия именно в такива трансгранични ситуации. Създаването на Европейската група за териториално сътрудничество (ЕГТС) може още повече да подобри прилагането на мерките за предотвратяване на бедствия в областта на споделените бази данни, ученията, оценката на риска и системите за ранно предупреждение, както и трансфера на технологии и обмена на експерти;

30. оценява положително изразения от Комисията призив за използване по най-добрия начин на наличните ресурси и да не се създава допълнително финансово и бюрократично бреме. Това е от особено значение именно за местните и регионалните власти, които разполагат с широки познания в областта на предотвратяването и реагирането на бедствия, но трябва да се справят с ограничен бюджет. Това се отнася в особена степен до областта на мисиите за оказване на хуманитарна помощ, за които на равнището на местните и регионалните власти не са налице специални средства, тъй като те не са включени в обикновените им задачи;

Укрепване и начин на функциониране на Центъра за наблюдение и информация (МІС)

31. приветства планираното укрепване на МІС като орган за координиране на мисиите, както при мисии за оказване на помощ при бедствия в територията на ЕС, така и при хуманитарни мисии извън ЕС, особено в страните, които са най-уязвими при бедствия и чийто „индекс на човешко развитие“ на ООН е най-нисък. Трябва да се отбележи обаче, че в тази връзка не се предвижда поемането и на оперативни задачи. Оперативната отговорност трябва да продължи да се поема от оказващите помощ – тя може да бъде осъществена най-добре именно на това равнище;

Заключителни бележки

32. категорично застава зад принципите на солидарност, сътрудничество, съгласуване и подпомагане между държавите-членки, регионите и местните власти в ЕС в областта на гражданската защита⁽³⁾ и изразява съгласие със схващането на Комисията, че е нужна още по-голяма последователност, ефективност и популярност, за да се достигне до целта за по-силно интегриран капацитет на ЕС за реагиране при бедствия;

33. напомня обаче, че гражданската защита е в основни линии задача на държавите-членки, както и на техните регионални и местни власти, чиито правомощия не бива да бъдат нарушавани;

34. поради това приветства факта, че в контекста на правомощията на ЕС в съответствие с член 6, параграф 2, буква е), във връзка с член 2, параграф 5 от ДФЕС и член 196 от ДФЕС, Комисията не поставя искане за създаване на европейски корпус за гражданска защита;

⁽³⁾ Както беше посочено вече в CдR 116/2006 fin.

35. подкрепя стремежа на Комисията за разработване на цялостна концепция на ЕС, за да се регламентират областите на предотвратяване на бедствия, реагирането спрямо тях и преодоляването на последиците от бедствия въз основа на съответстваща на Договорите база.

Брюксел, 11 май 2011 г.

Председател
на Комитета на регионите
Mercedes BRESSO

Становище на Комитета на регионите относно „Общата селскостопанска политика през 2020 г.: Подготовка за бъдещите предизвикателства в областта на хранителното снабдяване, природните ресурси и териториалния баланс“

(2011/C 192/05)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- подчертава, че преките плащания трябва да продължат и занапред да бъдат основният елемент за стабилизиране на доходите на селскостопанските производители в качеството си на възнаграждение за предоставянето на обществени блага и компенсация за по-високите стандарти на производство в ЕС и при условие че отделянето не води до опасност от изчезване на производството в районите с постоянни неблагоприятни природни условия;
- изтъква, че ОСП и политиката на сближаване не могат да се разглеждат независимо една от друга. Териториалните цели на тези политики трябва да се координират в по-голяма степен отколкото досега, най-вече на общностно равнище;
- отново изразява своята подкрепа за предложението да се определи обща стратегическа рамка, която да обхваща структурните фондове и другите фондове за териториално развитие като ЕЗФРСР и ЕФР;
- изразява безпокойство относно предварителните насоки, формулирани от Европейската комисия в областта на регулирането на селскостопанските пазари след 2013 г., и счита, че бъдещето на общата селскостопанска политика е неделима част от запазването на механизми за публично регулиране на пазарите, за да се преодоляват колебанията в цените и да се осигурява тяхната стабилност в полза на производителите и потребителите;
- заявява, че бъдещето на ОСП не може да се разглежда независимо от бъдещето на европейската търговска политика. Ако ЕС иска да даде своя принос за продоволствената сигурност в световен план, политиката на ЕС и международната търговска политика, включително и в рамките на СТО, трябва да бъде такава, че селското стопанство в ЕС да може да произвежда при по-справедливи условия;
- изтъква особената важност на принципа на субсидиарност при определянето на отговорностите в разработването на бъдещата политика на сближаване и бъдещата селскостопанска политика. Без да се поставят под въпрос общностният подход към тези политики и добавената стойност на една обща политика, местните и регионалните власти трябва да бъдат включени по-активно отколкото досега във вземането на решения за разработването на бъдещите стълбове на бъдещата ОСП. Създаването на рамка за многостепенно управление (държави-членки на ЕС, региони и общини) е безусловно необходимо, ако трябва едновременно да се запази общностният подход на ОСП, да се засили отговорността на местно равнище и да се подобри възприемането от страна на обществеността;
- подчертава, че целите на общата селскостопанска политика могат да бъдат постигнати само ако и след 2014 г. има достатъчни финансови средства на разположение;

Докладчик	Luis DURNWALDER (IT/ЕНП), президент на автономна провинция Bolzano
Отправен документ	Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Общата селскостопанска политика през 2020 г.: подготовка за бъдещите предизвикателства в областта на хранителното снабдяване, природните ресурси и териториалния баланс“
	COM(2010) 672 окончателен

I. ОБЩИ БЕЛЕЖКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

Отбелязва, че:

1. селското стопанство е от голямо значение за развитието на селските райони в Европа, тъй като осигурява заетост на почти 30 милиона души. Селските райони заемат 90 % от територията на Европейския съюз и в тях живеят 60 % от европейските граждани;

2. селското стопанство позволява да се гарантира продоволственото обезпечаване на европейските граждани, създава икономическа активност и работни места; а освен това създава жизнена среда с високо качество, допринася за хидрогеоложкото устройство на територията и запазва културния ландшафт и обичаите. Многофункционалното и устойчиво развитие на селските райони в Европа е немислимо без селското стопанство;

3. затова Общата селскостопанска политика (ОСП) е една от централните области на действие на Европейската икономическа общност още от нейното създаване. ОСП показва, че една политика на Общността може да донесе голяма добавена стойност за европейското общество, като при това постигането на целите на стратегията „Европа 2020“ може да бъде насърчено посредством териториални пактове;

4. ОСП беше и продължава да е успешна включително и затова, защото през десетилетията на своето съществуване винаги е посрещала новите предизвикателства в Европа и в света и се е адаптирала по съответен начин;

5. рамковите икономически условия, нестабилността на цените, спадането на доходите на селскостопанските производители, нарастващото търсене на храни и селскостопански суровини в света и изискването за устойчивост и екологизиране на методите на производство, по-специално за по-интензивни действия за защита на селското стопанство от отрицателните въздействия на изменението на климата, но също и за по-хуманно отношение към животните и добра защита на потребителите, както по отношение на безопасността на храните, така и на гарантирането на земеделските доставки, сега налагат реорганизация на ОСП след 2013 г.;

6. на 85-ата си пленарна сесия, проведена на 9 и 10 юни 2020 г., Комитетът на регионите прие становище по собствена инициатива относно бъдещето на ОСП след 2013 г., в което застъпва мнението, че ОСП следва:

- да остане обща политика;
- да гарантира независимост по отношение на изхранването и продоволственото обезпечаване на европейските граждани;
- да гарантира стабилност на доходите;
- да бъде от полза за всички продукти, да поощрява въвеждането на алтернативни селскостопански методи и да благоприятства заетостта и устойчивото използване на земята;
- да насърчава производствените системи, шадящи околната среда и природните ресурси, включително ландшафта и биологичното разнообразие;
- да отчита неблагоприятните природни и географски условия (планински райони, острови, слабо населени райони, най-отдалечени региони);
- да поставя акцент на селското стопанство и храните;
- да допринася за по-нататъшното развитие и опростяване на някои условия за прилагане и управление на първия и втория стъп на ОСП, и по-специално чрез по-пълноценно и по-активно участие на местните власти;
- да разполага с бюджет, който отговаря на бъдещите предизвикателства и проблеми.

7. на 27 януари 2011 г. Комитетът на регионите прие прогнозното становище относно „Местни хранителни системи“, в което се подчертава ценността на многостранното европейско селско стопанство и добавената стойност на продажбата на местни пазари за задоволяването на екологичните, социалните и икономическите нужди;

8. като продължение на работата на КР по реформата на ОСП и в отговор на съобщението от ноември 2010 г. Комитетът отбелязва, че в това съобщение Комисията включва много от въпросите в горепосоченото становище на Комитета на регионите и подчертава, че те продължават да са актуални и следва да бъдат взети под внимание при реформата;

9. Комитетът на регионите подчертава по-специално значението на ОСП, най-вече на втория стълб на ОСП, за цялостното развитие на селските райони в Европа. Този стълб от своя страна има много общи точки с политиката на сближаване и затова тези политики, въпреки че са самостоятелни и необходими всяка сама по себе си, не могат да се разглеждат независимо една от друга. Териториалните цели на тези политики трябва да се координират в по-голяма степен, отколкото досега, най-вече на общностно равнище. Комитетът подчертава необходимостта третата ос от втория стълб да бъде обезпечена с достатъчно средства за подобряване на качеството на живот и подпомагане на диверсификацията на икономиката на селските райони;

10. Комитетът на регионите изтъква особената важност на принципа на субсидиарност при определянето на отговорностите в разработването на бъдещата политика на сближаване и бъдещата селскостопанска политика. Без да се поставят под въпрос общностният подход към тези политики и добавената стойност на една обща политика, местните и регионалните власти трябва да бъдат включени по-активно, отколкото досега във взимането на решения за разработването на бъдещите стълбове на бъдещата ОСП. Създаването на рамка за многостепенно управление (държави-членки на ЕС, региони и общини) е безусловно необходимо, ако трябва едновременно да се запази общностният подход на ОСП, да се засили отговорността на местно равнище и да се подобри възприемането от страна на обществеността. Успоредно с това обаче принципът на субсидиарност не бива да води до ненужно голям брой равнища на планиране, а оттам - и до неприемлива административна тежест;

Предизвикателствата на ОСП

Отбелязва освен това следното:

11. търсенето на храни в цял свят ще се увеличава. Това се дължи както на очакваното увеличаване на населението на света, така и на повишаването на популателната способност и свързаните с нея промени в начина на хранене в много страни с нововъзникващи икономики. ОСП, чиято основна задача е преди всичко изхранването на хората в Европа и принос към продоволственото равновесие, може и трябва да даде своя принос за задоволяване на това нарастващо търсене в световен мащаб. Освен това селското стопанство дава и важен принос за предоставянето на обществени блага, което може да се изразява по-специално в обезпечаване с възобновяеми енергийни суровини, които не конкурират директно хранителни продукти, и за запазването на динамични селски райони;

12. в този контекст бъдещето на ОСП не може да се разглежда независимо от бъдещето на европейската търговска политика. Ако ЕС иска да даде своя принос за продоволствената сигурност в световен план, политиката на ЕС и международната търговска политика, включително и в рамките на СТО, трябва да бъде такава, че селското стопанство в ЕС да може да произвежда при по-справедливи условия. Ако селскостопанските производители трябва да покриват стандарти, които са по-високи от

международните и водят до допълнителни разходи, тези допълнителни разходи трябва да се имат предвид при разпоредбите относно вноса в рамките на международните търговски споразумения;

13. селскостопанската дейност е особено тясно свързана с околната среда. Затова устойчивото използване на природните ресурси не само е основателно изискване на обществото, а е от жизненоважен интерес и за самите селскостопански производители и за запазването на потенциала на селскостопанското производство. Ето защо селското стопанство следва да допринася също и за посрещане на предизвикателствата, свързани с опазването на климата, загубата на плодородие на почвите, недостига и замърсяването на водите, загубата на местообитания и на биологично разнообразие, а ОСП трябва да подкрепя решения за тези предстоящи проблеми;

14. във връзка с това трябва да бъде специално изтъкната ролята на селското стопанство в борбата срещу изменението на климата. Селскостопанските производители вече положили големи усилия за значително намаляване на емисиите на парникови газове. Освен това обаче трябва и интензивно да се работи за изготвянето на стратегии за приспособяване, за да може селското стопанство и в бъдеще да изпълнява горепосочените функции. Все пак следва също така да се подчертае потенциалната роля на почвата за улавяне на CO₂ едновременно с подобряването на нейната плодородност чрез обогатяване на съдържанието на органична материя в нея и поглъщателната способност на трайните насаждения). Селското стопанство е сред секторите с ключово значение за решаването на проблема. То допринася за устойчиви енергийни доставки и за развитието на по-безвредни химически продукти на базата на възобновяеми суровини. В тази връзка особена роля имат също и регионалните и местните власти, които подкрепят иновационни енергийни концепции, включително и такива, основаващи се на биомаса. В този смисъл най-важният устойчив носител на енергия е дървото. Затова е необходимо и напред в рамките на развитието на селските райони да се укрепва както горското стопанство в онези региони, в които горите имат важен принос за защитата от бедствия, борбата срещу ерозията и за повишаване на потенциала за развитие на туризма, така и оползотворяването на зелените отпадъци от подрязването на трайните насаждения;

15. Комитетът на регионите подкрепя позицията на Комисията селскостопанската политика да продължи и напред да се гради върху два взаимно координирани стълба, като се запази досегашната им ориентация. Той подчертава обаче, че е важно да се изяснят по-добре целите на всеки един от двата стълба;

16. преките плащания по първия стълб гарантират доходите на селскостопанските производители, възнаграждават ги за предоставянето на публични блага като опазването на ландшафта, опазването на околната среда и продоволственото обезпечаване, от които европейският гражданин днес вече не иска да се лишава, и имат за цел да компенсират високите стандарти на ЕС спрямо конкурентите на световния пазар;

17. вторият стълб насърча развитието на селските райони. Затова той трябва да бъде адаптиран към специфичните нужди на регионите и структуриран в сътрудничество с регионалните и местните власти, тъй като те имат своя дял отговорност в рамките на съфинансирането;

18. Комитетът на регионите подчертава, че целите на общата селскостопанска политика могат да бъдат постигнати само ако и след 2014 г. има достатъчни финансови средства на разположение;

II. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

Преки плащания

19. подчертава, че преките плащания трябва да продължат и напред да бъдат основния елемент за стабилизиране на доходите на селскостопанските производители в качеството си на възнаграждение за предоставянето на обществени блага и компенсация за по-високите стандарти на производство в ЕС и при условие че отделянето не води до опасност от изчезване на производството в районите с постоянни неблагоприятни природни условия;

20. подкрепя изискването за по-справедливо разпределяне на преките плащания за в бъдеще, тъй като сегашната система на преки плащания, която се основава на произвежданите в миналото количества, води до нарушаване на конкуренцията в рамките на ЕС и трябва да бъде заменена от система, при която всички форми на земеделие в Европейския съюз биват третирани наравно;

21. счита, че за да се избегнат дисбаланси в пазара на ЕС, трябва да се продължи с единните плащания на стопанство в Европа. Подчертава обаче, че при разпределянето на средствата между отделните държави-членки трябва да се имат предвид и двата стълба;

22. застъпва се за запазването на модела за плащания на стопанство, необвързани с производството, и подкрепя предложенията на Комисията за възможно най-бързо прекратяване на получаваните досега традиционни помощи за отделните стопанства. Затова се изказва в полза на преход към плащане, чиято основа да бъде определяна на регионален принцип;

23. подчертава необходимостта в хода на този постепенен преход да се премахне неравномерното разпределение на плащанията на стопанство в рамките на държавите-членки, което доведе до модела на традиционното разпределение, защото то противоречи на духа на отделянето на плащанията от производството и е довело и продължава да води до неприемливи дисбаланси на пазара в държавите-членки, но изтъква необходимостта от осигуряване на преходен период, който да позволи на стопанствата да се приспособят към новия режим на помощи;

24. подкрепя предложението на Комисията за въвеждане на горна граница („таван“) за плащанията на стопанство. Подчертава, че този „таван“ следва да се съобразява с различните видове стопанства и сдружения и с техния принос за заетостта, както и с броя на членовете за юридическите лица, и не трябва да възпрепятства структурното приспособяване и модернизиране на селското стопанство в Европейския съюз;

25. подчертава съображението на Комисията, че и в бъдеще в райони със специфични проблеми и форми на земеделие, които са от особено значение за запазването на селското стопанство в

тези области, трябва да се предвидят обвързани с производството плащания; Във връзка с това следва да се обърне внимание на значението на тревопасните животни за планинските, арктическите, островните и слабо населените райони – всички системи на производство, които поради климатичните условия или свързани с терена затруднения, се нуждаят от специфична подкрепа, по-специално за запазването на млечната промишленост в тези области след премахването на системата от млечни квоти. Без функциониращ млечен сектор е невъзможно да се запазят площите, използвани за селскостопански цели, особено ливадите и пасищата в планинските, среднопланинските райони и средиземноморските гори, превърнати в пасища. Жизнено важно значение имат и нископродуктивните маслинови гори в среднопланинските райони и в други райони, където земеделието е свързано с климатични ограничения. От друга страна, също толкова важно за опазването на европейските пасищни екосистеми и на дейността в определени райони е запазването на овцевъдството, говедовъдството и козевъдството. Загубата на тези площи за селското стопанство би довела до изчезване на уникалния културен ландшафт на тези райони. Освен това говедовъдството гарантира използването на маргинални земи, по-специално в крайградските райони. Това е важно за запазването на свободни площи (например като площи за разлив при наводнения), като същевременно се дава възможност за известно експлоатиране със стопанска цел. Без обвързани с производството помощи се застрашава жизнеспособността на сектора, вследствие на което той не може повече да изпълнява тази функция;

26. необходимо е да се изразходват докрай обвързаните с производството плащания, които СТО позволява;

27. подкрепя препоръката на Комисията за увеличаване на плащанията в необлагодетелстваните райони, за да се компенсират по този начин допълнителните производствени разходи на тези предприятия и да се насърчи повсеместното селско стопанство в цяла Европа. Подчертава, че подобно увеличение е оправдано и необходимо с цел справедливо гарантиране на доходите на селскостопанските производители във всички региони на Европа;

28. подчертава, че ОСП и селскостопанските производители не трябва да са единствените, които действат активно за преодоляване на новите екологични предизвикателства, още повече при липса на увеличение на финансовата подкрепа за тази цел;

29. подчертава, че агроекологичните програми в рамките на втория стълб трябва да допринасят за постигането на целта за по-екологично ориентирано селско стопанство. Във връзка с това следва да се отбележи, че някои държави-членки изразходват малко от 10 % от общия бюджет на втория стълб и по този начин почти не предлагат на селскостопанските производители агроекологични програми. Затова Комитетът предлага в бъдеще всички държави-членки да използват задължително най-малко 10 % от общия бюджет на втория стълб за агроекологични програми и за тази цел да може да се прилага намалено съфинансиране от най-малко 10 %;

30. смята, че биологичното и интегрираното земеделие следва да бъдат подкрепени в по-голяма степен в рамките на Общата селскостопанска политика, тъй като се вписват в политика на устойчиво развитие;

31. счита, че предвид бързото застаряване на активните селскостопански производители в Европейския съюз е спешно необходимо да се предвидят допълнителни мерки за младите селскостопански производители. Предлаганите досега стимули за млади селскостопански производители в рамките на втория стълб се оказаха недостатъчни, за да спрат продължаващото застаряване на активните селскостопанските производители. Понастоящем едва 7 % от селскостопанските производители в ЕС са на възраст под 35 години, а една трета са над 65 години. Ето защо трябва да се проучи дали може да се предвиди увеличение на преките плащания за млади селскостопанските производители по първия стълб, за да се осигури допълнителен стимул за младите хора да развиват селскостопанска дейност;

32. посочва, че съществува необходимост от подходящи обществени услуги за по-младите поколения, за да могат те да създадат земеделски стопанства в селските райони. Земеделският капацитет в селските райони може да бъде запазен, ако те бъдат стимулирани да закупуват иновационни и екологосъобразни производствени системи и им бъдат предоставени алтернативни икономически възможности;

33. подкрепя предложението на Комисията за въвеждане на специфичен опростен режим за допълнително подпомагане на дребните земеделски стопани, с цел запазване на традиционното земеделие, основаващо се на малки стопанства, по-специално в районите в по-неблагоприятно положение, и за намаляване на административните разходи. Във връзка с това подчертава, че 82 % от земеделските стопани в Европа получават помощи под 5 000 евро и следователно административното опростяване за дребните земеделски стопани би довело до значително облекчаване на административната тежест и повишаване на приемот на ОСП от страна на земеделските стопани;

34. подчертава, че изискванията за кръстосано спазване и интегрираната система за администриране и контрол (ИСАК) трябва да бъдат опростени, без да се поставя под съмнение функционалността на системата. Отправни точки за това са въвеждането на общоевропейски основни критерии за контрол на кръстосаното спазване на място, намаляването наполовина на броя на проверките за кръстосано спазване и в рамките на ИСАК, за да се уеднаквят изискванията и проверките в отделните европейски региони, при условие че държавите-членки могат да докажат, че въведените от тях системи функционират, и прилагането на адаптирани към практиката допустими стойности;

35. изразява съгласие с Комисията, че преките плащания трябва да се отнасят само до активните селскостопанските производители, което обаче не бива да онеправдава производители, за които земеделието е допълнителна дейност, тъй като, особено в неблагоприятните райони, те имат важна роля за запазването на селското стопанство; предлага обаче Комисията да даде основни определения на понятията „активен селскостопански производител“ и „обработваема земя“, които да могат да бъдат допълвани на равнището на държавите-членки или на регионите;

36. счита, че в онези области, които досега се регулират от собствена организация на пазара и за които схемата за плащания на стопанство, необвързани с производството, се прилага само частично или не се прилага, като например сектора на плодовете и зеленчуците, на виното или на захарта, тази специфична организация на пазара трябва да бъде запазена;

Пазарни мерки

37. изразява безпокойство относно предварителните насоки, формулирани от Европейската комисия в областта на регулирането на селскостопанските пазари след 2013 г., и счита, че бъдещето на общата селскостопанска политика е неделима част от запазването на механизми за публично регулиране на пазарите, за да се преодолеят колебанията в цените и да се осигурява тяхната стабилност в полза на производителите и потребителите;

38. посочва, че общностната преференция трябва да продължи да се разглежда като важен принцип на Общата селскостопанска политика и че тя допринася значително за запазване на продоволствената независимост в Европа;

39. счита, че съществуващите пазарни инструменти, като например интервенциите, частното и публичното складиране и ограничените експортни субсидии за чувствителни продукти доказваха своята безусловна необходимост и затова следва да продължат да се използват като предпазна мрежа със собствен бюджетен ред;

40. отбелязва, че отделянето на помощта от производството е довело до по-силна пазарна ориентация на европейското селско стопанство, но тази промяна се изразява в голяма нестабилност на цените, която би могла да бъде в ущърб на по-нататъшното съществуване на стопанствата;

41. отбелязва, че пазарните инструменти трябва да бъдат създадени така, че от една страна да се осигури снабдяването на селскостопанските пазари, да се защитят селскостопанските производители от резки спадове на цените (и свързаните с това загуби на доход), и от друга страна - да се ограничи нестабилността на потребителските цени на хранителните продукти;

42. счита, че тези инструменти трябва задължително да бъдат подобри. Във връзка с това би следвало да се проучи възможността за допълване на списъка на продуктите, за които се установява временно складиране, да се удължат периодите за интервенция, да се приложат на практика мерки за временно изоставяне на производството. Също така е необходимо с подходящи средства да се предотврати злоупотребата при търговията със селскостопански суровини, без да се нарушава функционирането на пазарите. Всичко това с цел да се предотврати нестабилността на пазарите, дължаща се на аграрни и санитарни кризи;

43. отбелязва, че участието на селскостопанските производители в генерирането на добавена стойност на всички етапи от веригата на хранителни доставки непрекъснато намалява и че трябва да се разработят пазарни инструменти, които да спрат това развитие. Във връзка с това призовава Комисията да създаде във всички производствени сектори рамкови разпоредби за производителите и междубраншовите асоциации, а оттам и да укрепи позицията на селскостопанските производители във веригата на хранителни доставки. Освен това, особено по отношение на производството на мляко в райони с неблагоприятни природни условия или други зони с уязвими производствени структури или системи, следва да се подкрепят обединяването на производителите и съвместното предлагане на продуктите на пазара с цел смекчаване на последиците от премахването на млечните квоти и предотвратяване на делегализацията на производството;

44. би приветствал провеждането на разследване от страна на Европейската комисия на последиците от дейността на посредниците в търговията на дребно за производителите на храни, дистрибуторите, доставчиците, потребителите и заобикалящата среда като цяло;

45. счита, че трябва да се преразгледат общностните правила за конкуренцията, за да може да се постигне истински баланс на веригата на доставки на храни;

46. счита, че освен инструментите за публично управление на пазарите, следва да се развият в по-голяма степен взаимозастрахователните схеми, като застраховката срещу множество рискове, и в тази връзка следва да се създадат възможности държавите-членки да подпомагат сдруженията и кооперирането на селскостопанските производители помежду им или с други звена от веригата за хранителни доставки, което би довело до намаляване на административната тежест;

47. подчертава, че през изминалите години ЕС положи големи усилия за постепенното премахване на экспортните субсидии. Но също така отбелязва, че окончателният отказ от този пазарен инструмент трябва да зависи и от готовността на трети държави, в рамките на СТО, да се откажат напълно от този инструмент в международната търговия; в този случай са необходими инструменти за подкрепа на износа, съвместими с правилата на СТО;

48. настоятелно призовава Комисията да проучи прецизно въздействието на премахването на сегашната система на квоти и да разработи мерки, които да гарантират структурите на производство и преработка;

49. отправя искане към Комисията, във вариантите, които ще бъдат представени за бъдещото регулиране на сектора на захарта и на изоглюкозата, да се избере насока, която да гарантира европейското производство и доходи за производителите на захарно цвекло, позволяващи запазването на тази култура и на съществуващото оборудване за смилане;

50. във връзка с това призовава Комисията да увеличи усилията си в научноизследователската и развойната дейност в областта на иновациите и по отношение на насърчаването на предлагането на продуктите на пазара; поради това отправя искане за проявяване на постоянно внимание към научните изследвания, свързани с храните, в бъдещите европейски програми за научни изследвания и развитие;

51. призовава Комисията в рамките на търговската политика, особено в двустранните споразумения, да защитава активно и интересите на европейското селско стопанство и да отчети въздействието на търговската политика върху ОСП, особено това на двустранните споразумения или на споразумения в рамките на СТО, като има предвид, че преговорите в рамките на СТО са ключов фактор, за да се гарантира, че европейските стандарти за устойчивост се възприемат в целия свят;

52. във връзка с това отбелязва, че право на потребителите е да изискват вносните храни също да отговарят на високите

стандарти на селското стопанство в ЕС в областта на социалните права, безопасността на храните, опазването на околната среда, качеството и хуманното отношение към животните. Това право трябва решително да се защитава при международните и двустранните търговски преговори;

Развитие на селските райони

53. отбелязва, че въпреки усилията на ЕС в областта на ОСП и политиката на сближаване много селски райони в Европа продължават да страдат от обезлюдяване и упадък, а равнището им на развитие е под средното за ЕС и значително под това на повечето градски райони;

54. обръща внимание на особено ролята на земеделските стопани в крайградските райони, където може да има интензивен натиск върху селските и земеделските ресурси; подчертава, че това производство на храни и обществени блага в близост до населението на градовете следва да се запази;

55. поради това подчертава значението на втория стълб на селскостопанската политика за цялостното развитие на селските райони, включително на крайградските райони;

56. подчертава значението на втория стълб на ОСП за модернизирването на селското стопанство, запазването и подобряването на селскостопанските структури и най-вече за запазването и социално-икономическото подобряване на селските райони и техните общности като цяло; следователно за целта е необходимо да се създаде политика за развитие на селските райони, която да подкрепя конкурентоспособността на селското стопанство, като част от тази политика бъде посветена на действия в областта на селскостопанските структури и инфраструктури и хранително-вкусовата промишленост;

57. подчертава, че развитието на селските райони може да бъде важен принос за постигане на целите, поставени в стратегията „Европа 2020“ на ЕС; трябва обаче да има ясно разбиране и разграничаване между задачите на тематичните политики на ЕС (климат, енергетика) и потоците за тяхното финансиране от една страна и това, което следва да бъде подкрепено от фондовете на ОСП (или регионалните фондове) от друга страна;

58. отбелязва, че мерките за развитие на селските райони са залегнали във втория стълб на ОСП и следователно са инструмент на селскостопанската политика, но същевременно имат много допирни точки с политиката на сближаване. Поради това е необходимо при програмирането да се координират помежду им целите на втория стълб на селскостопанската политика и тези на политиката на сближаване, за да се избегне всякакъв риск от дублиране или „сиви зони“ и да се постигнат синергии, а селскостопанският сектор отново да бъде поставен в центъра на политиката за селските райони; във връзка с това се отправя искане да се уеднаквят административните правила, регулиращи различните европейски фондове;

59. отново изразява своята подкрепа за предложението да се определи обща стратегическа рамка, която да обхваща структурните фондове и другите фондове за териториално развитие като ЕЗФРСР и ЕФР;

60. настоява за специално зачитане на субсидиарната отговорност на регионите в структурирането на втория стълб на селскостопанската политика, като при структурирането се следва подход на истинско многостепенно управление, който взема предвид особеното значение и компетентност на регионите за адаптиране на мерките към специфичните нужди на региона. Във връзка с това подчертава основаващия се на субсидиарността подход във втория стълб, при който държавите-членки или регионите в зависимост от регионалните условия самостоятелно носят отговорността да избират кои мерки да приложат;

61. поради това счита, че изпълнението на политиката за развитие на селските райони и усвояването на средствата с използване на възходящ подход трябва да се осъществява преди всичко посредством силни местни партньорства за развитие;

62. счита, че предвид бързото застаряване на активните европейски селскостопански производители е необходимо спешно да се предвидят допълнителни мерки за младите селскостопански производители, насочени към привличане на нови сили към отрасъла, и да се допълнят предлаганите досега стимули за млади селскостопански производители в рамките на втория стълб;

63. също така отправя искане да се предвидят специални мерки за реализиране на предложенията, включени в „пакета за качеството“, както и да се насърчи модернизиранието на земеделските предприятия, които произвеждат качествени продукти, и да се активизират комуникационните кампании, насочени към потребителите;

64. смята за наложително да се разшири системата за консултации в земеделието относно кръстосаното спазване, така че да се обхванат всички основни области на консултации (производствени технологии, бизнес, справяне с новите предизвикателства, въвеждане на иновации и въпроси, свързани с управлението на околната среда, дейности за смекчаване на изменението на климата и др.) и в рамките на втория стълб да се създадат подходящи мерки за тяхното насърчаване. Тук акцентът трябва да се постави върху насърчаването на акредитирани доставчици на консултантски услуги. Целта трябва да бъде на всички селскостопанските производители в ЕС да се даде възможност за достъп до компетентни консултантски услуги, независимо от това дали тези услуги се предлагат от държавата, публични органи или частни фирми;

65. подчертава особеното значение на диверсификацията за малките земеделски стопанства и за стопанствата, разположени в необлагодетелствани райони или в най-северните региони с много ниска гъстота на населението и островните, трансграничните и планинските региони, и отправя искане за предвиждане на насърчителни мерки за тази цел;

66. подчертава значението на предлагането на висококачествени мерки за повишаване на квалификацията в областта

на земеделието, по-специално за периода след професионалното обучение. Бързите промени в селското стопанство и в сектора на храните, както и в цялата среда, налагат учене през целия живот;

67. подкрепя усилията на Комисията да насърчава сътрудничеството между селскостопанските производители в рамките на втория стълб на селскостопанската политика, по-специално що се отнася до общото използване на средства за производство при пускането на продуктите на пазара, общата организация на работата или общите усилия в областта на животновъдството, за да се смекчи по този начин конкурентно по-неблагоприятната позиция на дребните стопанства;

68. подчертава значението на втория стълб на ОСП, по-специално за предприятията в необлагодетелстваните райони и подкрепя предложението на Комисията и в бъдеще да продължат да се предлагат компенсаторни обезщетения в рамките на плановете за селскостопанско развитие; с тази цел предлага да се запазят съществуващите свобода на действие и горна граница, за да се отговори на нуждите на планинските райони, изпитващи особени структурни затруднения, както и на крайградските зони, в които протича силна урбанизация на селските райони. Освен това предлага най-северните региони с много ниска гъстота на населението и островните, трансграничните и планинските региони да се подпомогнат посредством специален пакет от мерки, които биха могли да включват принос към разходите за събиране на продукцията, специфични мерки за планинските пасища, премия за биологично разнообразие и признаване на планинските продукти в рамките на преразглеждането на политиката на Европейския съюз за качество;

69. подчертава, че в много европейски региони подобряването на конкурентоспособността трябва да бъде съпътствано запълнително от подобряване на селскостопанската инфраструктура; освен това подчертава, че иновациите са незаменими като предпоставка за адаптиране към изменението на климата, повишаване на ресурсната ефективност и оптимизиране на оперативното управление и следователно трябва да бъдат насърчавани в по голяма степен;

70. посочва, че Комисията възнамерява да направи нова единна класификация на междинните необлагодетелствани райони в целия ЕС. Смята, че новите критерии, планирани в тази връзка, трябва да бъдат с конкретна насоченост и при това на държавите-членки и на регионите да се предостави достатъчно гъвкавост и субсидиарност. Подчертава, че новата класификация във всички случаи следва да бъде смекчена с подходящи преходни периоди;

71. подчертава, че изменението на климата и произтичащите от него предизвикателства и необходимостта от устойчиво развитие на селските райони налагат да се засили и да се ускори подкрепата за действията, които имат за цел устойчивото използване на водите в селското стопанство посредством намаляване на потреблението и замърсяването на водите, както и мерките, които подпомагат захранването на подпочвените води (напр. поддържане на терасите на островите в планинските райони, увеличаване на плодородието на почвата), и мерките за предотвратяване на шетите и възстановяване на селскостопанската инфраструктура, разрушена от климатични бедствия;

72. подчертава значението на агроекологичните програми и отправя искане в бъдеще всички държави-членки да използват най-малко 10 % от общия предоставен им селскостопански бюджет за агроекологични програми, като с това дават ефективен принос за устойчивостта на селското стопанство, както и за признаването на селскостопанските системи с висока природна стойност, позволяващи съхраняването и възстановяването на биологичното разнообразие в селскостопанското пространство и спомагачи за по-доброто опазване на водата и почвите;

73. изтъква, че в агроекологичните програми трябва отново да се въведе компонент на стимул, за да се подобри възприемането им от страна на селскостопанския сектор, също така трябва да се оценят вторичните ефекти, произтичащи от определени селскостопански практики;

74. счита, че изпълнението на мерките по плана за регионално развитие може да бъде значително улеснено посредством възможността за съвместно финансиране от трети страни;

75. изтъква, че активното управление на горите е от особено значение за сигурността на много селски райони, най-вече в планинските райони, и за туристическата привлекателност и поради това регионите следва да имат възможността да подкрепят управлението на горите в рамките на плановете за регионално развитие;

76. подчертава значението на инициативата LEADER за интегрираното развитие на селските райони, по-специално и

поради възходящия подход, който се оказва много ефективен, и настоятелно призовава Комисията да продължи и в бъдеще да предлага и укрепва този подход. Във всички случаи обаче е необходимо в бъдеще да се предвиди по-голяма гъвкавост при структурирането на LEADER и да са даде приоритет на иновационните подходи. В рамките на LEADER трябва да се предоставят и по-добри възможности за координиране на различни проекти в рамките на плановете за развитие на местно равнище. Сега действащата система на оси при изготвянето на плановете за регионално развитие се оказва твърде негъвкава. Ето защо е необходимо да се предостави на местните власти и на регионите по-голяма гъвкавост, за да се отговори по-добре на местните нужди. Необходимо е да се опростят свързаните с плановете за регионално развитие процедури, по-специално по отношение на докладването;

77. освен това счита, че подходът на LEADER следва да се използва в съчетание с модел на местно партньорство за развитие, основаващ се на възходящи стратегии за местно развитие с многоотраслови мерки, сътрудничество в областта на иновациите и работа в мрежа;

78. счита, че ограниченията при насърчаването на инвестициите в предприятията в хранителния сектор трябва да бъдат адаптирани към структурните промени (повишаване или отмяна на ограниченията за МСП);

79. изтъква, че междуременно разходите за планиране, изпълнение на програмите, оценка, мониторинг и съдействие станаха прекалено големи и затова трябва да бъдат значително намалени.

Брюксел, 11 май 2011 г.

Председател
на Комитета на регионите
Mercedes BRESSO

III

(Подготвителни актове)

КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

90-А ПЛЕНАРНА СЕСИЯ ОТ 11 И 12 МАЙ 2011 Г.

Становище на Комитета на регионите относно „Към амбициозна европейска политика за качествени схеми за селскостопанско производство“

(2011/С 192/06)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- смята, че качеството на селскостопанските продукти в ЕС е сред основните добавени стойности на ОСП и едно от основните ѝ предимства на световните пазари; следователно счита, че политиката за качество трябва да бъде една от основните насоки на Общата селскостопанска политика след 2013 г. и призовава да се създадат подходящи инструменти в рамките на бъдещата ОСП, за да се засили, насърчи и подпомогне развитието на системите за качество;
- счита, че от голямо значение е да се запази балансираното разпределение на икономическата дейност върху територията на Европейския съюз с помощта на диференцирани модели на развитие; чрез диференциация на пазарите най-необлагодетелстваните селски райони могат да запазят селскостопанското си производство, разчитайки на съществуващите схеми за качество, които е особено важно да бъдат укрепвани и развивани; този диференциран подход към селскостопанските пазари е особено уместен за продуктите от планинските райони, както и за местните продукти, които биха могли да бъдат популяризиращи в рамките на скъсена верига за достигане до пазара;
- счита, че защитата на наименованието „продукт на планинското земеделие“ ще има траен принос към икономическото развитие, териториалното устройство и опазването на околната среда;
- отбелязва, че развитието на местни хранителни системи минава през създаването на отличителен знак на европейско равнище и през разработването на инструменти по втория стълб на ОСП за насърчаване на производителите в този процес и приканва Комисията да представи предложения за допълване в този смисъл на Регламента относно политиката за качество на селскостопанските продукти на ЕС;
- смята, че икономическият успех и устойчивостта на селскостопанските производства, насърчавани в специалните схеми за качество, е неразделна част от управлението на предлагането;
- препоръчва, в съответствие с предходни приети становища, забраната на ГМО в спецификациите на официалните знаци за качество;
- приканва за засилване на международната защита на географските обозначения.

Докладчик	René SOUCHON (FR/ПЕС), президент на регион Оверн
Отправен документ	Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно схемите за качество на селскостопанските продукти COM(2010) 733 окончателен

I. ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА И ЦЕЛИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ,

A. Политиката на качество – основен компонент на ОСП и основно предимство на европейските селскостопански продукти на международните пазари

1. посочва, че стандартите на Европейския съюз за безопасност и качество на храните са сред най-строгите в света;

2. смята, че качеството на селскостопанските продукти в ЕС е сред основните добавени стойности на ОСП и едно от основните ѝ предимства на световните пазари;

3. припомня, че схемите за качество, внасяни колективно, са неразделна част от културното, селскостопанското и кулинското наследство на Европейския съюз. Тези схеми за качество представляват колективно наследство, което трябва непременно да бъде защитено и развито;

4. отбелязва, че диференциацията чрез качеството позволява максимално да се увеличи добавената стойност в секторите, в отговор на голямата възискателност на потребителите в ЕС и предпочитанията производителите;

5. подчертава, че в условията на криза на цените на селскостопанските суровини, веригите за диференцирано качество имат стабилизиращ ефект върху териториите. Чрез създаването на вериги за диференцирано качество могат да се развият инвестициите, научните изследвания и иновациите и да се гарантира на производителите по-справедливо разпределение на добавената стойност в рамките на отраслите;

6. следователно счита, че политиката за качество трябва да бъде една от основните насоки на Общата селскостопанска политика след 2013 г.;

7. счита, че е от изключителна важност и поради това настоява Общата селскостопанска политика след 2013 г. да продължава да оказва активна подкрепа за високите стандарти за европейските селскостопански продукти;

8. смята, че икономическият успех и устойчивостта на селскостопанските производства, насърчавани в специалните схеми за качество, е неразделна част от управлението на предлагането. Несъразмерният ръст на произведените обеми, извън обичайните пазарни сегменти, на които се продават тези продукти, води до банализиране на продукта. Вследствие на това банализиране се стига до спад на цените, което може да

доведе до изчезване на продукта. Икономическите модели, присъщи на схемите за качество, имат икономическа изгода единствено защото се различават от стандартния модел. Тяхното повсеместно разпространение и следователно тяхното банализиране може да доведе в дългосрочен план само до опустияване на най-уязвимите територии;

9. констатира, че действащите разпоредби не позволяват да се съчетават по задоволителен начин европейските, националните и регионалните фондове в колективни операции, извършвани от групите и регионите. Оказва се, че само основните географски указания са способни да мобилизират самофинансирането, необходимо за набиране на допълнителни средства от европейските фондове.

B. Схемите за качество – основен инструмент за устройство на територията и развитие на селските райони

Констатира, че:

10. схемите за качество са начин за много земеделски райони да участват в глобализацията чрез признаването на специфични умения и чрез предлагане на високо качество на потребителя;

11. развитието на селските райони е основен и неразделен компонент от темата за схемите за качество. Тези схеми участват пряко в икономическата динамика на селските райони, в които присъстват;

12. селските райони в Европейския съюз са разнородни и включват в себе си множество твърде различни землища. Така че агрономичният, почвеният и климатичният потенциал, а така също и логистичните и пазарните условия варират в отделните райони;

13. на фона на глобализацията и в света на международната конкуренция в днешния ѝ вид най-необлагодетелстваните райони трябва да разполагат с механизми, които да им позволят да развият специални модели и да предлагат на пазарите разнообразни селскостопански продукти за потребителя. Следователно е с основно значение: да се запазят настоящите мерки за компенсация на неравнопоставеността по отношение на конкуренцията на районите в неблагоприятното положение; всички селски райони на Съюза да имат достъп до инструменти за популяризиране и диференциране на техните продукти на местния, европейския или международния пазар.

Изтъква, че:

14. конкретните, по-строги ограничения за производство, характерни за схемите за качество, налагат по-високи производствени разходи и допълнителни усилия от страна на производителя. Потребителите приемат да платят разумна цена за тези усилия, като в замяна получават продукт, който считат за по-добър и/или типичен;

15. днес прилаганите правила на конкуренция са благоприятни за най-облагодетелстваните откъм производствени разходи райони. Обратно на това, най-необлагодетелстваните райони са ошетени от гледна точка на принципа на ценовата конкурентоспособност.

Следователно счита, че:

16. от голямо значение за Европейския съюз е да се запази балансираното разпределение на икономическата дейност върху неговата територия с помощта на диференцирани модели на развитие;

17. именно чрез диференциация на пазарите най-необлагодетелстваните селски райони могат да запазят селскостопанското си производство, разчитайки на съществуващите схеми за качество, които е особено важно да бъдат укрепвани и развивани;

18. този диференциран подход към селскостопанските пазари е особено уместен за продуктите от планинските райони, както и за местните продукти, които биха могли да бъдат популяризиращи в рамките на скъсена верига за достигане до пазара.

II. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

В. Защита и насърчаване на качеството в международната търговия

19. подчертава, че признаването на схемите за качество е от съществено значение за международната търговия. Подходът към това признаване трябва да е различен от използвания за продуктите със собствен етикет. Принципът на наименованията за произход е принцип на собственост и колективно наследство, различен от частната собственост. Ето защо е желателно да се укрепи международната защита на географските обозначения;

20. поради това, следвайки логиката на предходните становища, подновява исканията си за укрепване признаването на географските указания и приложимата към тях международна правна рамка. Това укрепване следва да доведе до една наистина ефективна и устойчива защита на схемите за качество на международно равнище;

21. счита по-специално, че Европейският съюз трябва да активизира усилията си, за да се подобри защитата на географските указания (ЗГУ) и ЗНП) по време на преговорите в СТО и в рамките на СОИС;

22. препоръчва по-специално:

- а) разширяване на защитата по член 23 от Споразумението ТРИПС за свързаните с търговията аспекти на правата върху интелектуална собственост към всички селскостопански продукти;
- б) създаване на многостранен регистър на географските указания (ГУ) на международно равнище;
- в) сключване на двустранни споразумения между ЕС и трети страни за взаимно признаване на всички регистрирани защитени географски указания (ЗГУ) и защитени наименования за произход (ЗНП);

23. поставя при все това въпроса за рисковете, произтичащи от някои двустранни споразумения в процес на договаряне, относно взаимното признаване на продуктите с географско указание. Следва да се гарантира, че тези споразумения няма да доведат до въвеждането на европейския пазар на продукти от трети страни, ползващи се с географско указание, но за които степента на изискване или контрол няма да е хармонизирана с европейските стандарти;

24. препоръчва да се набележат конкретни мерки, за да се предотврати търговията в рамките на ЕС или износът на продукти, чието етикетиране не е в съответствие със законодателството относно качеството на селскостопанските продукти на Европейския съюз;

Г. Изясняване и укрепване на определението за географски указания

25. изразява съмнение доколко е основателно да се променя определението на ЗНП и ЗГУ, предложено от Европейската комисия в нейния проект на регламент;

26. изрично изисква от Европейската комисия – по отношение на възможното въздействие от премахването на указанията за етапите на разработване и подготовка на продуктите – да се увери, че тази промяна няма да доведе до намаляване на защитите или до злоупотреби;

27. също така поставя под въпрос ползата от разработване на специфични за отделните видове продукти определения и подчертава, че отчитането на конкретни специфики, свързани с производствените етапи на определени видове продукти, не трябва да вреди на единството и съгласуваността на системата на географските указания на равнище ЕС;

28. приканва Европейската комисия да изясни процедурата, която възнамерява да следва за делегираните актове, и препоръчва предварителна консултация с всички заинтересовани страни;

Д. Популяризиране и диференциране на продуктите от планинските райони

29. отбелязва, че за потребителите продуктите на планинското земеделие имат силна идентичност, представителна за производствените системи, повечето от които са екстензивни и/или традиционни. Тези продукти до голяма степен са носители на публични блага и на стойност за местната икономика;

30. припомня, че планината съставлява около 40 % от европейската територия в широк смисъл ⁽¹⁾, 18 % от селскостопанските домакинства и 15 % от използваната селскостопанска площ в ЕС ⁽²⁾. Освен това делът на планините на територията на Европейския съюз само ще се увеличава с разширяването ⁽³⁾;

31. счита, че признаването на продуктите от планинските райони и тяхното специфично етикетирание е политика, която следва да се включи незабавно в цялостната политика за качеството на селскостопанските продукти в Европейския съюз. Това включване трябва да бъде съгласувано с признаването на планинските райони в Общата селскостопанска политика;

32. счита, че способността на производителите да изтъкнат най-добре качествата на продуктите от планинските райони в схемите за качество, е задължително условие за икономическото им оцеляване, предвид по-ниските им нива на производителност ⁽⁴⁾, от което произтичат преки качествени предимства ⁽⁵⁾ за потребителите;

33. подчертава, че продуктите от планинските райони са специфични поради мястото и методите на производство и преработка ⁽⁶⁾;

(1) „Mountain areas in Europe“ („Планинските райони в Европа“) – проучване, проведено от NordRegio по поръчка на Европейската комисия (ГД „Регионална политика“, 2004 г.).

(2) „Peak performance: New insights into Mountain Farming in the European Union“ („Пикова производителност: нови прозрения в планинското земеделие в Европейския съюз“, работен документ на персонала на Комисията, декември 2009 г.).

(3) „Europe's ecological Backbone: recognising the true value of our mountains“ („Екологичният гръбнак на Европа: признаване на истинската стойност на нашите планини“, септември 2010 г., ЕЕА n°6/2010).

(4) „Peak performance: New insights into Mountain Farming in the European Union“ („Пикова производителност: нови прозрения в планинското земеделие в Европейския съюз“, работен документ на персонала на Комисията, декември 2009 г.: производителността на планинските ферми от по-неблагоприятните райони е по-ниска с 28 % в сравнение с непланинските неблагоприятни райони и с 40 % в сравнение с по-благоприятните райони).

(5) „La composante milieu physique dans l'effet terroir pour la production fromagère: quelques réflexions à partir du cas des fromages des Alpes du Nord“ (Компонентът „физикогеографска среда“ в специфичните характеристики на продуктите при производството на сирене: някои разсъждения въз основа на примера със сирената от Северните Алпи). Jean-Marcel Dorioz, Philippe Fleury, Jean-Baptiste Coulon, Bruno Martin. Courrier de l'environnement de l'INRA (Екологически бюлетин на френския Институт за селскостопански изследвания), №40, юни 2000 г., <http://www.inra.fr/dpenv/pdf/DoriozD27.pdf>.

(6) Produits de montagne en Europe: résultats, conclusions et réalisations concrètes („Хранителни продукти от планинските райони в Европа: резултати, изводи и конкретни постижения на проекта“), ноември 2004 г., стр. 7 и 17.

34. следователно счита, че защитата на понятието „продукт на планинското земеделие“ би позволила, със сравнително малки разходи, по-добре да се популяризира и защитават продуктите от планинските райони (включително продуктите на земеделието и животновъдството, както и тяхната преработка на място), като се насърчава създаването във всички държави-членки на пазарен сегмент, който да популяризира тези продукти. Това популяризиране би гарантирало поддържането и развитието на традициите, културата и наследството на планинските райони, като се улесни закрепването на структурите за производство и преработка в териториите;

35. счита, че тази защита, под формата на наименованието „продукт на планинското земеделие“, ще има траен принос към икономическото развитие, териториалното устройство и опазването на околната среда. Тези въпроси са от голямо значение в областите, където изоставянето на земи е синоним на влошаване на околната среда, на увеличаване на „природните“ рискове, както и на обедняване на социалната, икономическа и културна структура;

36. отбелязва, че е трудно да се представят данни на европейско равнище за пазара на продукти от планинските райони, доколкото този термин не е определен на европейско равнище. Но поне се забелязва действително положително въздействие в някои производства, когато на операторите се дава възможност за изтъкване на конкретен продукт. За пример може да се даде млекопроизводството в Централния масив във Франция ⁽⁷⁾;

37. припомня, че вече няколко пъти се е изказвал в полза на въвеждането на факултативни запазени наименования за продуктите на планинското земеделие и повтаря в настоящото становище искането си за незабавното им включване в следващата политика за качество на Европейския съюз;

38. също така отново подчертава, че регионите би трябвало да играят важна роля при определянето на тези „планински“ наименования и да подкрепят създаването на производства в рамките на една териториализирана политика за развитие на селските райони;

(7) Една неотдавна пусната на пазара нова марка планинско мляко би трябвало помогне за предоставянето на 3-4 млн. литра мляко за консумация, което е 1/3 от продукцията на Централния масив: <http://www.leprogres.fr/fr/region/la-haute-loire/haute-bire/article/3939334,183/Une-marque-Montagne-pour-le-lait-du-Massif-central.html>. Примерите в Швейцария показват, че добавената стойност може да достигне 30 % в сравнение с генеричните млека за консумация (Revue Montagne, юли 2010 г.). Планинското мляко представлява 11,5 % от произведеното в ЕС мляко и 1/5 или 1/6 от броя на млечните ферми. Производствената цена е с 12 % по-висока в сравнение с равнините, а трудовите възнаграждения са по-ниски с 10 000 EUR / ГРЕ (годишни работни единици). Помощите компенсират тези недостатъци едва с 34 %: „Le lait de montagne européen: un symbole menacé“ („Планинското мляко в ЕС: застрашен символ“, Institut de l'élevage-CNIEL (Институт по животновъдство), май 2009 г., стр. 7.

Е. Насърчаване на скъсените вериги и на директните продажби

39. счита, че следвайки логиката на неотдавна приетото становище относно местните хранителни системи⁽⁸⁾, насърчаването на скъсените вериги и на директните продажби е от решаващо значение. Припомня, че в същото становище на КР „местните хранителни системи“ се определят като съчетание от четири фактора: скъсена верига; късо разстояние между мястото на производство и мястото на потребление; работен процес, който включва също и елементите транспорт, дистрибуция, преработка на отпадъците, енергия от възобновяеми източници, маркетинг, реклама и управление на качеството; работен процес, управляван на местно и регионално равнище. Подчертава, че скъсените вериги позволяват да се прелокализират селскостопанските производства, като се установяват трайно и стабилно на територията, от която произхождат, което улеснява реализацията на местните пазари. Скъсените вериги участват в правилното разпределение на селскостопанските дейности в цялата територия на ЕС и се отразяват положително на околната среда, при положение че тези производства са приспособени към естествения капацитет на съответните територии;

40. подчертава също така икономическата полза от скъсените вериги, които могат да позволят на някои производители да формират своите приходи, като се възползват от маржовете на твърде дълга производствена верига. Тези производители обикновено не могат да издържат на правилата за договаряне и на условията за пускането на пазара на хранителни продукти, където търговската мощ е силно концентрирана;

41. относно насърчаването на скъсените вериги уточнява, че:

а) става дума именно за насърчаване на сближаването между местата на производство и местата за консумация на храните, преработени или не, и следователно за насърчаване на най-кратките в географски смисъл вериги за производство, преработка и пласмент. Това сближаване следователно позволява да се намалят излишните емисии на парникови газове, генерирани от прекалено дълги и сложни вериги;

б) системите за директни продажби на дребните производители на местните пазари са част от тези скъсени вериги и трябва да бъдат напълно интегрирани в цялостната политика на земеделските производства в Европейския съюз. Тези скъсени вериги позволяват да се създаде нова силна връзка между производителя и потребителя. Те също така позволяват полесно да се осигури възможност за проследяване на продуктите, като гарантират на потребителите произхода на това, което консумират;

в) принципът на скъсените вериги не се състои само в намаляване на броя на посредниците между производителите и

потребителите. Този принцип трябва да позволява преди всичко да се динамизират местните и регионалните вериги на доставка на храни. Тези скъсени вериги включват производителите, преработвателите и дистрибуторите на местно равнище и участващи пряко и косвено в динамиката на селските райони;

г) този подход непременно трябва да бъде съпроводен с по-добро преразпределение на добавената стойност по веригата, позволявайки най-напред на производителите да си върнат тази добавена стойност;

42. счита, че развитието на местни хранителни системи минава през създаването на отличителен знак на равнище ЕС и през разработването на инструменти по втория стълб на ОСП за насърчаване на производителите в този процес;

43. ето защо иска Комисията да представи предложения за създаване на ново лого и за определяне на идентичност, характерна за местните продукти, които се пускат на пазара в рамките на местна хранителна система. Тези идентификатори ще допълнят Регламента относно политиката за качество на селскостопанските продукти на ЕС;

44. подкрепя решително инициативите на Комисията за разширяване на задължителното етикетиране с обозначаване на „мястото на отглеждане“ върху продукта и би насърчил подобни инициативи за задължително етикетиране, предназначени за сектора на общественото хранене;

45. подчертава, че този нов знак би могъл също да предложи решение за хиляди традиционни производства на европейските територии, които по принцип не са сред производствата с гарантиран географски произход;

46. желае да обърне внимание на Европейската комисия, на Европейския парламент и на Съвета върху необходимостта от предвиждане на адаптация на правилата за обществените поръчки с цел улесняване на закупуването на местни селскостопански продукти от органите на местно самоуправление. Член 26 от Директива 2004/18/ЕО се отнася до възможността възлагашите органи да включват социални и екологични съображения в своите спецификации;

47. настоява за промяна на член 53 от Директива 2004/18/ЕО, за да могат да се вземат изрично предвид критериите за близост и/или за намаляване на емисиите на CO₂ при транспортирането на стоки;

48. подчертава, че регионите биха могли да управляват горепоменатия нов знак „скъсени вериги“, тъй като са в състояние да отчитат местния и културния характер на производствата. Регионите са приоритетни партньори и за популяризирането на тези продукти, допълвайки европейските фондове;

⁽⁸⁾ Проучвателно становище на Комитета на регионите относно Местните хранителни системи, прието на пленарната сесия на 27 януари 2011 г. (докладчик: г-жа Lenie DWARSHUIS-VAN DE BEEK (NL/ADLE, член на Изпълнителния съвет на провинция Zuid-Holland).

Ж. Насърчаване и развитие на храните с традиционно специфичен характер

49. отбелязва, че системата на храните с традиционно специфичен характер позволява да се запазят и дори да се развият някои традиционни производства на храни. При тези храни с традиционно специфичен характер по-голямата част от стойността е осигурена от производителя, за разлика от повечето настоящи промишлени хранителни продукти. Така тези продукти допринасят за разнообразяване на предлагането на храни, както и за насърчаване на богатството на европейското гастрономично наследство;

50. счита, че на равнище ЕС би било полезно да се извърши преброяване на всички продукти, съставляващи традиционната европейска кухня. Този подход би позволил да се създаде основа за евентуалното признаване на храните с традиционно специфичен характер. Освен това той би бил в съответствие и с инициативата на Юнеско в международен план и би позволил да се обобщят някои сходни подходи, прилагани от няколко държави-членки;

3. Изключване на генетично модифицираните организми от качествените продукти

51. застъпва се в линията на вече приети становища за изключване на ГМО от спецификациите на официалните знаци за качество. Изключването може да се извърши постепенно от държавите-членки в рамките на разумен срок от не повече от пет години, за да се даде възможност на производителите да вземат необходимите технически мерки. Този срок би могъл да се използва, за да се изградят алтернативни вериги на доставка, за да се замени използването на ГМО в суровините, особено за изхранване на животните;

52. счита, че е особено важно да се забрани изрично използването на генетично модифицирани организми във всички етапи на производство на продуктите с официален знак за качество. Тази забрана би гарантирала устойчивостта на традиционните методи на производство и на отличителните характеристики в системите за качество;

53. счита също така, че забраната на ГМО в спецификациите е задължително условие в краткосрочен план за запазване на прозрачността и надеждността на системите за качество по отношение на потребителите;

54. подчертава, че промяната на спецификациите на официалните знаци за качество е още по-належаща, тъй като се развиват частни инициативи (извън сферата на качествените продукти), гарантиращи, че продуктите не съдържат ГМО;

55. подчертава също така, че развитието на гарантиран пазар без ГМО с официална маркировка за качество е възможност за производителите, доколкото търсенето на европейските потребители е особено чувствително в тази област;

56. счита, че производството в рамките на официалните знаци за качество без ГМО, както и продуктите от биологичното земеделие, могат да бъдат напълно популяризирани сред потребителите. Това популяризиране ще гарантира устойчивостта на един по-добър достъп до пазара, като по този начин се компенсират допълнителните разходи, които биха могли да бъдат понесени в краткосрочен план от производителите;

57. подчертава, че изключването на ГМО от продуктите с официален знак за качество трябва да бъде придружено от активна стратегия по отношение на производството и доставките на растителни протеини без ГМО в Европейския съюз. Тази стратегия е неотделима от съгласуваното разработване в ЕС на култури без ГМО. По този начин тя представлява значителна възможност за развитие на протеиновите култури в Европа, чиито агрономични и екологични предимства за земеделието са широко признати. Тази политика за развитие на производства на протеинови култури без ГМО следва да се изпълнява в рамките на ОСП чрез създаването на специфични аграрно-екологични помощи;

58. ето защо предлага да се извърши проучване на развитието на богати на протеин култури, несъдържащи ГМО (грах, бакла), които изглеждат представляват най-добрите източници⁽⁹⁾ за изграждане на производство на протеини без ГМО;

59. счита, че допълнителните разходи, предизвикани от изключването на ГМО от спецификациите на всички продукти с официален знак за качество биха могли да бъдат намалени чрез постепенно въвеждане в течение на пет години; освен това, ако тези допълнителни разходи бъдат разпределени върху цялата верига на доставки, те ще бъдат сведени до минимум за потребителите, от порядъка на няколко евроцента за килограм⁽¹⁰⁾; в крайна сметка в средно- и дългосрочен план тези допълнителни разходи като цяло ще се компенсират от екологичните предимства, произтичащи от богатите на растителни протеини култури без ГМО⁽¹¹⁾;

60. подчертава необходимостта от етикетиране на качествените продукти, за производството на които са използвани суровини (месо, яйца, мляко и др.), получени чрез преработката на храна за животни, съдържаща ГМО, с цел да се предотврати нелоялна конкуренция между продуктите на ЕС, в които не са използвани ГМО, и продуктите от международния пазар, при които са използвани;

⁽⁹⁾ Понастоящем производството на тези две култури се осигурява главно от Франция (грах) и Великобритания (бакла).

⁽¹⁰⁾ Milanesi J: Quel avenir pour les filières animales „sans OGM“ en France? Illustration par le poulet Label Rouge. (Какво е бъдещето на животновъдството „без ГМО“ във Франция? Илюстрация с примера на пилетата със знака „Label Rouge“), Трета конференция по социални науки на френския Институт за селскостопански изследвания INRA SFER CIRAD, 09, 10 и 11 декември 2009 г., Монпелие, Франция; <http://www.sfer.asso.fr/content/download/2981/27271/version/1/file/B3+-+Milanesi.pdf>.

⁽¹¹⁾ La relance des légumineuses dans le cadre d'un plan protéines: quels bénéfices environnementaux? (Екологични предимства от възвръщането на отглеждането на бобовите култури в рамките на „протеинов план“.) Генерален комисариат за устойчиво развитие, Франция, 2009 г.; http://www.developpement-durable.gouv.fr/IMG/pdf/E_D15.pdf.

И. Управление на производството

61. смята, че регулирането и управлението на предлагането на висококачествени селскостопански продукти са основен залог на селскостопанската политика ⁽¹²⁾ и че ако те не се подчиняват на законите за функциониране на стандартизираните пазари, то системите за качество са изложени на капризите на пазарите;

62. счита, че развитието и поддръжката на системите за качество са абсолютно неотделими от една съгласувана политика на управление на предлагането. Нарастването на производителността и/или количествата, произведени на дадена територия, най-често са несъвместими с опазването на околната среда и поддържането на качеството и характеристиките на продукта;

63. счита също така, че без овладяване на производството, неконтролираното развитие на продадените количества може да доведе в някои случаи до значителен спад в цените, изплащани на производителите, обезсмисляйки интереса на съответните производители от тези продукти. Освен това в районите с неблагоприятни природни условия производителите не могат да компенсират спада на цените на висококачествените продукти чрез увеличаване на обема на производството. Поради невъзможност да се приспособят, те ще бъдат принудени да прекратят производството;

64. ето защо е на мнение, че схемите за качество в селскостопанския сектор трябва да се освободят от принципа на конкуренция единствено чрез цените, и че запазването на дадена схема за качество не може да почива върху увеличаване на обема на производство, а напротив, следва да се основава на присъщото качество на продукта, оправдаващо по-високата цена, която потребителят е съгласен да заплати;

65. вследствие на това и като продължение на предишни становища иска да бъдат разработени инструменти за управление на производството за веригите на диференцирано качество и приканва Европейската комисия да предложи конкретни инструменти за управление на тези пазари;

Ж. Подобряване на комуникацията и подпомагане на разработването на системите за качество

66. счита, че потребителят също участва в прелокализирането и установяването на селскостопанското производство, защото именно той плаща за това;

⁽¹²⁾ Giraud-Héraud Eric, Soler Louis-Georges. Quelle légitimité à des mécanismes de régulation de l'offre dans les appellations d'origine protégées? (Легитимност на механизмите за регулиране на предлагането при защитени наименования за произход), *Économie rurale*, N°277-278, 2003 г. стр. 123-134; http://www.persee.fr/web/revues/home/prescript/article/econ_0013-0559_2003_num_277_1_5441.

67. смята, че за да се даде възможност на потребителя да участва активно в ползите от системите за качество, е важно да се засили комуникацията относно производствените условия. На потребителя трябва да се дадат инструменти, необходими за разпознаване на четирите европейски официални знака (лого) и да ги отличава от марките на частни предприятия, свързани с географски наименования;

68. счита, че следва да се въведе повсеместно и да се направи систематично използването от операторите на графичните знаци, определени от Съвета или от Комисията за етикетването на качествените селскостопански продукти, и че е необходимо да се информират по-добре потребителите относно значението и важността на тези символи;

69. призовава да се създадат подходящи инструменти в рамките на бъдещата ОСП, за да се засили, насърчи и подпомогне развитието на системите за качество;

70. изисква по-специално приемането на мерки по 2-рия стълб на ОСП, за подобряване или подмяна на съществуващите мерки на ЕЗФРСР, свързани с подпомагането и популяризирането на системите за качество чрез:

- а) по-добро съобразяване с ограниченията на производителите на качествени продукти;
- б) по-пълни помощи за групите производители по етапите, свързани със сертифицирането, контрола, рекламирането или с предварителните проучвания;
- в) възможност за финансиране на ЗНП или ЗГУ като временна защита;
- г) възможност за финансиране на колективни действия от няколко ЗНП и ЗГУ и да се съчетава национално и регионално финансиране;

З. Опростяване и подобряване на осъществяването на политиката за качество

71. припомня, че дейността на ЕС в областта на качеството на селскостопанските продукти е абсолютно необходима за гарантирането на ефективна защита на тези продукти и за осигуряването на надеждна информация на потребителите;

72. приветства предложенията на Европейската комисия за осъвременяване на правилата и за намаляване на административните тежести за производителите, като например регистрацията на продуктите;

73. приветства също така признаването на ролята и отговорностите на сдруженията на производители в управлението на географските указания;
74. одобрява предложението на Комисията за опростяване и по-добра насоченост на системата, приложима към храните с традиционно специфичен характер.

Брюксел, 12 май 2011 г.

Председател
на Комитета на регионите
Mercedes BRESSO

Становище на Комитета на регионите относно „Пакет за млякото“

(2011/C 192/07)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ:

- обръща внимание върху голямото значение на млекопроизводството в Европейския съюз. В много държави-членки и региони млекопроизводството е важен стълб за местната икономика и за създаването на добавена стойност в селското стопанство. При това производството на мляко поема значителни екологични задачи, оставя траен отпечатък върху култивирания ландшафт и е важен работодател в селските райони;
- счита, че с процеса на реформи следва да се преодолеят регионалните и структурните разлики в млечното говедовъдство и в млекопреработващата индустрия. В много региони млякото се произвежда предимно в малки и средни семейни предприятия, а в други определящи за структурата на млекопроизводството са големите селскостопански предприятия. Поради това реформите в млечния сектор не трябва да застрашават никоя от тези производствени структури и следва да разкриват и насърчават възможности за по-нататъшно развитие;
- подкрепя инициативата на Европейската комисия за въвеждане на определени единни правила за организациите на млекопроизводителите в ЕС, за да има във всички региони възможност за – включително и трансгранично – сдружаване на млекопроизводители;
- поради това счита за подходящо държавите-членки и в бъдеще да имат възможност да признават организациите на производителите в млечния сектор и техните асоциации по силата на националното законодателство и в съответствие с определени разпоредби на правото на ЕС;
- приветства предложението на Комисията да допусне междубраншови организации в сектора на млякото и млечните продукти, за да даде по този начин важни импулси в областта на НИРД, насърчаването на екологично производство и на търговията;
- отбелязва, че за едно ориентирано към бъдещето млекопроизводство в ЕС е необходима надеждна и способна на реакция предпазна мрежа, която да може бързо и ефикасно да реагира на извънредни пазарни и ценови промени.

Докладчик	Emilia MÜLLER (DE/EHP), министър по федералните и европейските въпроси на федерална провинция Бавария
Отправни документи	<p>Доклад на Европейската комисия до Европейския парламент и Съвета – Пазарна динамика и съответните условия за плавно, постепенно премахване на квотната система за мляко</p> <p>COM(2010) 727 окончателен</p> <p>Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕО) № 1234/2007 във връзка с договорните взаимоотношения в сектора на млякото и млечните продукти</p> <p>COM(2010) 728 окончателен</p>

I. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

Политическо развитие и регионално значение на сектора на млякото

1. подчертава, че в млечния сектор протича един от най-интензивните процеси на либерализация в ЕС. Намалването на степента на подпомагане, отделянето на преките плащания и на премията за мляко, постепенното понижаване на външната защита, както и планираното премахване на квотите за мляко през 2015 г. представляват голямо предизвикателство за млекопроизводителите и мандрите;

2. очаква, че либерализацията на пазара на мляко и млечни продукти ще доведе до по голяма нестабилност на цените, а с това и до голяма несигурност в производственото планиране на млекопроизводителите;

3. настоява върху необходимостта да бъде спряна спекулата на световните селскостопански пазари и подчертава ролята, която външнотърговската политика на Европейския съюз трябва да изпълнява за целта; припомня, че новата ОСП следва да се основава на принципа на независимост по отношение на изхранването, и че въпросът с отварянето на европейския пазар за по-евтини вносни продукти трябва да бъде обвързан с обсъжданията на предложенията относно регулирането на европейския пазар;

4. очаква, че отварянето на пазарите и премахването на квотите за производство предлагат от друга страна възможността да се отчитат по-добре сигналите на пазара и да се използва наличният потенциал на търсенето;

5. обръща внимание върху голямото значение на млекопроизводството в Европейския съюз. В много държави-членки и региони той млекопроизводството е важен стълб за местната икономика и за създаването на добавена стойност в селското стопанство. При това производството на мляко поема значителни екологични задачи, оставя траен отпечатък върху култивираната ландшафт и е важен работодател в селските райони;

6. подчертава, че либерализацията на пазара на мляко не бива да предизвиква намаляване на продоволствената сигурност на единния пазар или неоправдани промени в досегашните

преференции за потребителите. Тя също така не трябва да води до ново нарушаване на пазарните принципи в производството и потреблението в и между държавите-членки, между Севера и Юга, Изтока и Запада, както и по отношение на трети страни;

7. счита, че с процеса на реформи следва да се преодолеят регионалните и структурните разлики в млечното говедовъдство и в млекопреработващата индустрия. В много региони млякото се произвежда предимно в малки и средни семейни предприятия, а в други определящи за структурата на млекопроизводството са големите селскостопански предприятия. Поради това реформите в млечния сектор не трябва да застрашават никоя от тези производствени структури и следва да разкриват и насърчават възможности за по-нататъшно развитие;

8. застъпва виждането, че трябва да се отчитат и нееднородните структури в млекопреработвателния сектор, тъй като поради широкия си спектър – от регионални специалитети до новаторски продукти, продавани на пазарите – те са от голямо значение за снабдяването с висококачествени, безопасни и здравословни млечни продукти в Европейския съюз;

9. очаква, че вследствие на постепенното премахване на квотите за мляко, млекопроизводството ще се насочи към по-изгодни местоположения, от което ще възникнат сериозни предизвикателства за засегнатите региони;

10. посочва, че млекопроизводството и особено млекопреработването се характеризират с високи инвестиционни разходи и трудоемки производствени и преработвателни процеси и поради това обхващат продължителни цикли и се нуждаят от сигурност при планирането;

11. подчертава, че млекопроизводителите в по-висока степен отчитат сигналите на пазара и ориентират по тях своите предприятия, но че и занапред са нужни значителни усилия, за да могат тези производители да просъществуват в условията на либерализиран млечен пазар;

12. като има предвид хранителните свойства, би насърчил ЕС и органите в държавите-членки активно да популяризират Европейската схема за раздаване на мляко в училищата, за да поощрят създаването на навици за здравословно хранене у децата;

Предизвикателства в условията на един либерализиран млечен пазар

13. очаква, че ще бъде осъществен набор от реформи, които ще рационализират пазара на млякото и млечните продукти и ще създадат среда, характеризираща се с прозрачност и с общи правила, съблюдавани от равнопоставени участници в пазара;

14. е на мнение, че нарастващата нестабилност на цените представлява едно от най-големите предизвикателства за млекопроизводството в регионите. Осигуряването на ликвидност и преодоляването на пазарните кризи са от основно значение за производителите на мляко поради непрекъснатостта на това производство, което се характеризира с продължителни производствени цикли;

15. поради това смята мерките и възможностите за ограничаване на риска за приходите от продажбата за важен компонент в процеса на реформи в млечния сектор. Секторни, регионални и общностни механизми трябва да дадат възможност на млекопроизводителите да се гарантира достатъчна степен на сигурност при планирането. При това механизмите за гарантиране на цените в преработвателния сектор могат да са също толкова важни, колкото възможността да се компенсира рискът на отделен икономически отрасъл или на група производители;

16. обръща внимание на факта, че иновациите и научните изследвания ще бъдат ключови фактори за успешно и устойчиво развитие на сектора; във връзка с това подчертава обаче и необходимостта от надеждно информиране на потребителите;

17. е убеден, че чрез отварянето на пазарите и премахването на квотите за производството може да се разкрие потенциал както за продукти, предназначени за пазарите в трети страни, така и за регионални специалитети и продукти с особено високо качество;

18. очаква, че този потенциал ще може да се оползотвори само с голяма решителност и че при това приоритетно ще трябва да бъдат подпомагани малките и средните предприятия, които са определящи за регионалното млекопроизводство в ЕС, и че секторът на млякото и млечните продукти ще се нуждае от допълнителна подкрепа в това отношение и от разработването на регионални вериги;

19. подчертава, че либерализацията на пазара на мляко и насърчаването на износа могат да предизвикат също и неконтролирано развитие и промени в досегашното пазарно равновесие; поради това призовава Европейската комисия да проучи въздействието от отварянето на пазарите и либерализацията на пазара на мляко върху веригите за производство и доставка и какви изменения произтичат от това в евентуалната промяна на вътрешното потребление;

Пазарно развитие

20. взема под внимание доклада на Комисията относно пазара на мляко и млечни продукти, който подчертава силното влияние на развитието на световните пазари върху европейския

млечен сектор и показва колко важни са били тогавашните пазарни мерки (интервенции, частно складиране и възстановявания при износ) за стабилизиране на цената на млякото на ниско равнище през 2009 г.;

21. признава, че необичайно високите цени на млякото през 2007 г. бяха обусловени най-вече от слабото предлагане в световен мащаб и от силното търсене;

22. припомня, че кризата на пазара на мляко през 2009 г. с невиджано ниски цени в Европа беше повлияна от слабото търсене за износ, дължащо се не на последно място и на световната икономическа криза, както и от свръхпредлагането на мляко; едновременно с това би приветствал едно изследване от Европейската комисия на факторите, влияещи върху цената на дребно на млякото;

23. подчертава, че кризата на пазара на мляко се отрази по различен начин върху отделните региони, но същевременно в цяла Европа застраши съществуването особено на млекопроизводителните предприятия, които са направили инвестиции в собствения си бизнес;

24. споделя мнението на Комисията, че доставките на мляко в ЕС ще продължат да нарастват, като млекопреработването ще се характеризира преди всичко с увеличаване на преработване с цел получаване на сирене и пресни млечни продукти, за които ще има възможности за пазарна реализация в Европейския съюз, а също и за износ;

25. отбелязва, че в някои държави-членки, предвид сравнително добрата ситуация на пазара на мляко, националните млечни квоти вече нямат задължително действие и че в тези региони все по-често се реагира на положителните сигнали на пазара;

26. споделя оценката на Комисията, че световните продуктови пазари имат силно влияние върху цените и пазарното развитие в ЕС и че именно по отношение на експортно ориентирани продуктови сегменти способността на ЕС да абсорбира освобождаването на интервенционни запаси е важна за стабилността на пазара, но очаква и предложението на Комисията за нови мерки, от които всички региони в Съюза да извлекат полза;

27. припомня, че само по време на кризата на пазара на мляко имаше интервенции за 4,5 % от производството на масло и за 27,4 % от производството на обезмаслено мляко и с помощта на експортни субсидии бяха продадени около 262 млн. кг сирене, около 559 млн. кг пълномаслено мляко на прах и близо 133 млн. кг масло;

Укрепване на пазарните позиции на млекопроизводителите и въпроси, свързани с конкуренцията

28. приветства препоръките на Експертната група на високо равнище по млякото по отношение на проучването на средно- и дългосрочните предизвикателства в сектора на млякото и млечните продукти и цялостното представяне на организацията и структурата на веригата за създаване на стойност в страните от ЕС;

29. потвърждава заключенията на Групата на високо равнище по млякото, що се отнася до хетерогенността и регионалните особености на начина на организация на млекопроизводителите и на структурите в млекопреработването;
30. подчертава, че повече от половината от европейското производство на мляко се предоставя от производителите на млекопреработвателни кооперативи, за да стигне до пазара;
31. отбелязва, че в много региони на ЕС частните фирми и млечните кооперативи крепят регионалното млекопроизводство, навлизат на нови пазари и разработват успешни, пазарно ориентирани и новаторски продукти;
32. подкрепя вижданията на Групата на високо равнище по млякото, че в хода на все по голямата либерализация на пазара трябва да се провери и укрепи конкурентната позиция на млекопроизводителите;
33. при това обръща внимание, че в начина на организация на млекопроизводителите съществуват значителни регионални разлики. Докато в някои региони пазарът е доминиран от големи предприятия, в други региони средните частни предприятия и млечните кооперативи се допълват. В някои региони обаче има нужда от навакване при подобряването на структурите на доставчиците;
34. разглежда предложението на Европейската комисия за насърчаване на използването на договори за доставка на мляко като реална възможност за повече сигурност на млекопроизводителите при планирането и яснота по отношение на доставките на мляко;
35. подчертава, че евентуално задължение за изготвяне на договори за доставка на мляко не трябва да води до сътресения на вътрешния пазар или до пазарни деформации в трансграничната търговия с мляко;
36. затова призовава Комисията внимателно да следи преговорите за сключване на договори да се водят напълно доброволно при спазване на правилата на ЕС за конкуренцията;
37. подчертава предимствата, които утвърдени организации на млекопроизводители предлагат за производителите, а също и за преработвателите именно при събирането на млякото и при преговорите за сключване на договори за доставяне на мляко;
38. отбелязва дисбаланса във веригата за създаване на стойност, най-вече там, където млекопроизводителите нямат възможност да се организират в сдружения, за да предлагат млякото си на пазара;
39. подчертава необходимостта от укрепване на позициите на доставчиците по веригата на млякото и млечните продукти, главно на един пазар, чиито цени се образуват свободно, без държавни мерки за регулиране;
40. подкрепя инициативата на Европейската комисия за въвеждане на определени единни правила за организациите на млекопроизводителите в ЕС, за да има във всички региони възможност за – включително и трансгранично – сдружаване на млекопроизводители;
41. подчертава, че в някои държави-членки и региони съществува дългогодишен опит с кооперативи на млекопроизводители, които колективно доставят млякото си на пазара;
42. приветства организирането на млекопроизводителите на европейско равнище. Подобна организация трябва обаче да отчита специфичните регионални особености;
43. поради това счита за подходящо държавите-членки и в бъдеще да имат възможност да признават организациите на производителите в млечния сектор и техните асоциации по силата на националното законодателство и в съответствие с определени разпоредби на правото на ЕС;
44. признава, че за транснационалните организации на производителите и техните асоциации са необходими единни правила на равнище ЕС;
45. също така се застъпва за това да се приемат нови правила за преговори за сключване на договори с организации на производители и техни асоциации в съответствие с хармонизираната система;
46. счита за необходимо разпоредбите относно асоциациите на организации на производителите да не се приемат чрез делегирани актове, тъй като те се отнасят до съществени области на управлението на пазара;
47. във всеки случай призовава Комисията да не излага на опасност оцеляването на вече съществуващи организации на млекопроизводителите и внимателно да проучва какви правила и условия са целесъобразни за признаването на организации на млекопроизводителите, за да могат те успешно да предлагат млякото си на пазара при отчитане на особеностите на сектора и на регионалните структурни разлики;
48. счита, че в дадени случаи са необходими преходни разпоредби за вече признатите организации на млекопроизводители;
49. счита, че е подходящо ограниченията, свързани със събиране на млякото от страна на организации на млекопроизводителите, да не се прилагат при вертикално интегрирани организации на млекопроизводителите;
50. настоява за възможност за преразглеждане на праговете за общия обем на събраното мляко, за да се гарантира, че конкуренцията на пазара на мляко и млечни продукти няма да бъде ограничена или премахната;

51. в този смисъл изрично приветства възможността националният праг да бъде понижен до подходящо равнище, за да се гарантира регионалната и националната конкуренция в сектора на млякото. Защитата на малките и средните мандри от пречки пред конкуренцията е изключително важна за тяхното съществуване, а с това и за гарантирането на успешно регионално млекопроизводство;

52. приветства предложението на Комисията да допусне междубраншови организации в сектора на млякото и млечните продукти, за да даде по този начин важни импулси в областта на НИРД, насърчаването на екологично производство и на търговията;

53. се стреми към здравословна конкуренция, чрез която на всички пазарни участници ще бъде гарантиран подобаващ дял в създаването на стойност;

54. призовава ЕК да предвиди редовно преразглеждане на разпоредбите за организациите на производителите и за междубраншовите организации, за да се даде на участниците във веригата за създаване на стойност в сектора на млякото надеждна основа за обединяване при събирането и дългосрочна пазарна насоченост;

55. признава необходимостта от добра и своевременна пазарна информация за ЕК, но изразява резерви относно използването и целесъобразността на такава информация, тъй като тя би могла да даде отражение върху един нестабилен и податлив на спекулации пазар;

II. ПРЕПОРЪКИ ЗА ИЗМЕНЕНИЯ

Изменение 1

Съображение (6)

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
(6) Съществен проблем представлява предаването на измененията на цените по веригата, в частност по отношение на изкупните цени на селскостопанските стоки. Обратно, през 2009 г. предлагането на млякото не реагира на по-ниското търсене. В някои по-големи държави-производителки като реакция на по-ниските цени млекопроизводителите произведоха дори повече, отколкото през предишната година. Добавената стойност по веригата се съсредоточава все повече в свързаните сектори, преди всичко в мандрите.	(6) Съществен проблем представлява предаването на измененията на цените по веригата, в частност по отношение на изкупните цени на селскостопанските стоки. Обратно, през 2009 г. предлагането на млякото не реагира отчасти съвсем слабо на по-ниското търсене. В някои по-големи държави-производителки като реакция на по-ниските цени млекопроизводителите произведоха дори повече, отколкото през предишната година. Добавената стойност по веригата се съсредоточава все повече в свързаните сектори, преди всичко в мандрите.

Изложение на мотивите

Млекопроизводителите в отделните държави-членки реагираха по различен начин на кризата на пазара на мляко.

Според доклада на Комисията през 2009 г. се наблюдава намаление на доставките на мляко с 0,6 процента спрямо 2008 г.

Що се отнася до участието в създаването на стойност, търсенето (търговията) в общия случай е в по-благоприятна позиция в сравнение с предлагането (производители и преработватели).

Пазарни мерки

56. отбелязва, че за едно ориентирано към бъдещето млекопроизводство в ЕС е необходима надеждна и способна на реакция предпазна мрежа, която да може бързо и ефикасно да реагира на извънредни пазарни и ценови промени;

57. ето защо иска интервенционните периоди да не бъдат повече ограничавани във времето, за да може да се реагира бързо и много ефикасно на кризи;

58. за случаите на криза настоява отново да се въведе насърчаване на частното складиране на сирене в ЕС, за да се предложи подходяща предпазна мрежа и с оглед на засилващата се ориентация към производството на сирене;

59. подчертава голямото значение на мерките за стабилизиране на пазара на мляко и призовава Комисията да запази експортните субсидии при строго определени условия като възможност в случай на криза;

60. изразява съмнения в ефикасността на 1- до 2-процентното ограничаване на производството на мляко в ЕС срещу компенсация;

61. има съмнения относно организацията и осъществимостта на доброволното ограничаване на производството срещу компенсация, тъй като такава мярка благоприятства спекулациите и съдържа висок потенциал за злоупотреби. Освен това тя би била пречка за производителя, който желае по своя инициатива да адаптира производството си към развитието на пазара.

Изменение 2

Член 122

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
<p>В буква а) на първи параграф от член 122 се вмъква следната точка след точка (iii):</p> <p>„iiiа) мляко и млечни продукти;“</p>	<p>В буква а) на първи параграф от член 122 се вмъква <u>нов параграф 5</u> следната точка след точка (iii):</p> <p>„iiiа) мляко и млечни продукти;“</p> <p><u>„Държавите-членки признават организации на производителите в сектора на млякото и млечните продукти при същите условия, както в букви б) и в) на параграф 1.</u></p> <p><u>Държавите-членки определят всички останали условия за признаване.</u></p> <p><u>В дадени случаи Комисията издава правила за прилагането относно транснационални организации на производителите в този сектор, включително административната помощ, която компетентните органи следва да предоставят в случай на транснационално сътрудничество.“</u></p>

Изложение на мотивите

Включването на сектора на млякото и млечните продукти в буква а) на параграф 1 от член 122 на Регламент (ЕО) № 1234/2007 би довело съгласно член 124 параграф 1 от него до окончателно регламентиране, което би подкопало съществуващите и действащи системи за регулиране на национално равнище. За да бъде и занапред възможно признаването на организации на производителите според националното законодателство и в съответствие със законодателството на ЕС, секторът на млякото и млечните продукти следва да бъде регламентиран не както е предвидено в член 122 параграф 1 буква а) на Регламента, а например в нов член 122 параграф 5 от Регламента. По този начин се отчитат националните разлики и се спазва принципът на субсидиарност.

За транснационални организации на производители в дадени случаи са необходими определени единни разпоредби на равнище ЕС. Ето защо Комисията се оправомощава да издава единни правила за прилагане в тази област.

Определянето на всички останали условия за признаване обаче е правомощие на държавите-членки. По този начин се отчитат националните разлики и се спазва принципът на субсидиарност. Така за регламентирането на евентуални други условия за признаване изключителни правомощия имат държавите-членки.

Изменение 3

Член 126 а параграф 3

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
<p>В глава II от дял II на част II се вмъква следният раздел Па:</p> <p>„(...) Член 126а Преговори за сключване на договори в сектора на млякото и млечните продукти</p> <p>[...]</p> <p>3. По смисъла на настоящия член позоваванията на организации на производителите включват и асоциациите на такива организации на производителите. С цел осигуряване на подходящ мониторинг на тези асоциации Комисията може да приеме правила за условията за признаване на такива асоциации под формата на делегирани актове.“</p>	<p>В глава II от дял II на част II се вмъква следният раздел Па:</p> <p>„(...) Член 126а Преговори за сключване на договори в сектора на млякото и млечните продукти</p> <p>[...]</p> <p>3. По смисъла на настоящия член позоваванията на организации на производителите включват и асоциациите на такива организации на производителите. С цел осигуряване на подходящ мониторинг на тези асоциации <u>организации на производителите и на асоциациите на такива организации с оглед на регламентираните в параграфи 1 и 2 преговори</u> Комисията може да приеме правила за условията за признаване на такива асоциации <u>условията за признаване на такива асоциации</u> под формата на делегирани актове.“</p>

Изложение на мотивите

В член 126а на проекта са записани правилата за преговори за сключване на договори в сектора на млякото и млечните продукти. Оправомощаването на Комисията, под формата на делегирани актове да приема „правила за условията за признаване на такива асоциации“ не съответства на системността на член 126а от предложението и поради това следва да бъде заличено.

За разлика от това е подходящо да се предвидят правила за подходящ мониторинг както на организации на производителите, така и на асоциациите на такива организации с оглед на посочените в параграфи 1 и 2 преговори за сключване на договори.

Ето защо в член 126а параграф 3 алинея 2 от предложението Комисията следва да бъде оправомощена да издава актове за организации на производителите и за асоциации на такива организации в тази област.

Изменение 4

(Нов) член 126 б

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
	<p>След член 126а се вмъква член 126б, както следва:</p> <p><u>„Асоциации на организации на производители</u></p> <p><u>Асоциация на организации на производители в сектора на млякото и млечните продукти се формира по инициатива на признати организации на производители и може да осъществява дейностите на организация на производители. Такава асоциация може по нейно искане да бъде призната от съответната държава-членка, при условие че по мнение на държавата-членка тя е в състояние да изпълнява ефикасно тези дейности.</u></p> <p><u>В дадени случаи Комисията издава правила за прилагането относно транснационални асоциации на организации на производителите в този сектор, включително административната помощ, която компетентните органи следва да предоставят в случай на транснационално сътрудничество.</u></p> <p><u>Държавите-членки определят всички останали условия за признаване.“</u></p>

Изложение на мотивите

Правилата за признаване на асоциации на организации на производителите са съществен елемент и следва да се определят не в делегирани актове, както е предвидено в член 126 а, параграф 3 алинея 2 от предложението, а в самия регламент.

За транснационални асоциации на организации на производители в дадени случаи са необходими определени единни разпоредби на равнище ЕС. Ето защо Комисията се оправомощава да издава единни правила за прилагане в тази област.

Определянето на всички останали условия за признаване обаче е правомощие на държавите-членки. По този начин се отчитат националните разлики и се спазва принципът на субсидиарност. Така за регламентирането на евентуални други условия за признаване изключителни правомощия имат държавите-членки.

Изменение 5**Член 204**

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
<p>В член 204 се добавя следният параграф:</p> <p>„б. По отношение на сектора на млякото и млечните продукти се прилагат член 122, параграф 1, точка iiiа), член 123, параграф 4 и членове 126а, 177а, 185д и 185е до 30 юни 2020 г.“</p>	<p>В член 204 се добавя следният параграф:</p> <p>„б. По отношение на сектора на млякото и млечните продукти се прилагат член 122, параграф 5, точка iiiа), член 123, параграф 4 и членове 126а, <u>126б</u>, 177а, 185д и 185е до 30 юни 2020 г.“</p>

Изложение на мотивите

Вж. изменения 2 и 4.

Изменение 6**Член 185е, параграф 2, буква в)**

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
<p>iii) продължителността на договора, която може да е неопределена с клаузи за прекратяване.</p>	<p>iii) продължителността на договора, която <u>която</u> може да е <u>бъде сключен за определен или</u> неопределена <u>срок с</u> клаузи за прекратяване <u>и преговаряне</u>.</p>

Изложение на мотивите

Основните елементи на договорите следва да дават възможност за максимална гъвкавост, която да е еднакво благоприятна за производителите и за преработващите предприятия.

Брюксел, 12 май 2011 г.

Председател
на Комитета на регионите
Mercedes BRESSO

ЦЕНИ ЗА АБОНАМЕНТ ЗА 2011 г. (без ДДС, с включени разходи за стандартна доставка)

Официален вестник на ЕС, серии L + C, единствено на хартиен носител	на 22 официални езика на ЕС	1 100 EUR за годишен абонамент
Официален вестник на ЕС, серии L + C, на хартиен носител + годишно сборно издание на DVD	на 22 официални езика на ЕС	1 200 EUR за годишен абонамент
Официален вестник на ЕС, серия L, единствено на хартиен носител	на 22 официални езика на ЕС	770 EUR за годишен абонамент
Официален вестник на ЕС, серии L + C, месечно издание на DVD (сборно издание)	на 22 официални езика на ЕС	400 EUR за годишен абонамент
Притурка към Официален вестник (серия S — Договори за обществени поръчки и процедури по възлагане), DVD, едно издание на седмица	многоезичен: на 23 официални езика на ЕС	300 EUR за годишен абонамент
Официален вестник на ЕС, серия C — Конкурси	на език(езици) в зависимост от конкурса	50 EUR за годишен абонамент

Абонамент за *Официален вестник на Европейския съюз*, издаван на официалните езици на Европейския съюз, може да се направи за 22 езикови версии. Един абонамент включва сериите L (Законодателство) и C (Информация и известия).

За всяка езикова версия се прави отделен абонамент.

Съгласно Регламент (ЕО) № 920/2005 на Съвета, публикуван в Официален вестник L 156 от 18 юни 2005 г., според който институциите на Европейския съюз временно не са задължени да съставят всички актове на ирландски език и да ги публикуват на този език, изданията на Официален вестник на ирландски език се разпространяват отделно.

Абонаментът за притурката към Официален вестник (серия S — Договори за обществени поръчки и процедури по възлагане) включва всички 23 официални езикови версии в едно общо многоезиково DVD.

Абонатите на *Официален вестник на Европейския съюз* имат право, след заявка, да получат различните приложения към Официален вестник без допълнително заплащане. Информация за публикуването на приложенията се предоставя чрез съобщения за читателите, включени в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Продажби и абонаменти

Абонаментът за различните платени периодични издания, като например *Официален вестник на Европейския съюз*, може да бъде направен чрез всички наши търговски представители.

Списъкът на търговските представители е достъпен на адрес:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_bg.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) предлага директен безплатен достъп до законодателството на Европейския съюз. Този интернет сайт дава възможност за справка с *Официален вестник на Европейския съюз* и включва договорите, законодателството, юриспруденцията и подготвителните законодателни актове.

За подробна информация за Европейския съюз посетете интернет сайта: <http://europa.eu>

